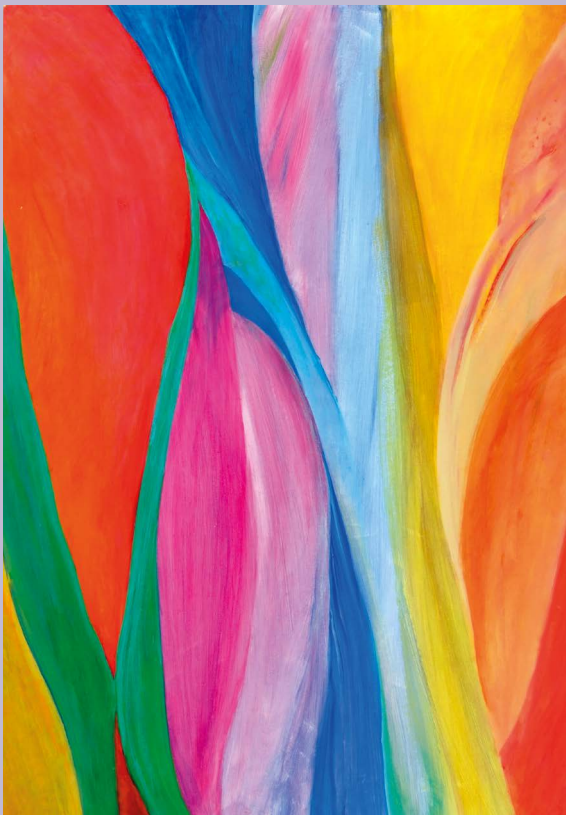

THEOSOFIA

In dit nummer:

- *Toepassen van de tijdloze wijsheid,*
Tim Boyd
- *Het verrijken van de erfenis van onze vaders,*
Dara Tatray
- *Interview Cor Meijer, meer dan zestig jaar TVN-lid*
Saskia Campert
- *Het 'geschenk van de goden',*
Ali Ritsema
- *Wijzen zijn zonder gehechtheid,*
C.A. Shinde
- *De wet van opoffering,*
Annie Besant

Vrijheid van denken

The Theosophical Society (Adyar) heeft zich wijd en zijd over de wereld verspreid en leden van alle religies zijn en worden er lid van, zonder dat ze de specifieke dogma's, leringen en geloofsovertuigingen van hun eigen geloof opgeven.

Daarom is het wenselijk het feit te benadrukken dat er geen enkele lering, geen enkele mening is, door wie ook onderwezen of gekoesterd, die in enig opzicht voor enig lid van de vereniging bindend is, dat er geen lering, mening is die niet vrijelijk door enig lid mag worden aangenomen of verworpen. Instemming met haar drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap.

Geen leraar of schrijver, van H.P. Blavatsky tot nu toe, heeft enige autoriteit om zijn leringen of opvattingen op te leggen aan leden.

Elk lid heeft evenveel recht om zich te verbinden aan elke school van denken welke hij/zij wenst te kiezen, maar hij/zij heeft geen recht om die keuze aan een ander op te dringen.

Noch een kandidaat voor enig werk, noch enige stemgerechtigde kan onverkiesbaar worden gemaakt of het stemrecht verliezen wegens enige opvatting die hij/zij heeft of wegens het lid zijn van een school van denken waartoe hij/zij zou behoren. Meninge n of opvattingen geven geen recht op voorrechten en kunnen evenmin aanleiding zijn om strafmaatregelen te nemen.

De leden van de 'General Council' vragen elk lid van The Theosophical Society (Adyar) ernstig om deze fundamentele principes van de vereniging te verdedigen, te handhaven en ernaar te handelen, en ook onbevreesd zijn eigen recht te doen gelden op vrijheid van denken en van meningsuiting, binnen de grenzen van hoffelijkheid en rekening houdend met anderen.

THEOSOFIA

Jaargang 119 • nr. 3 - september 2018
Driemaandelijks tijdschrift van de
Theosofische Vereniging in Nederland

Redactie
Els Rijnaker (hoofred.)

Theosofische Vereniging
in Nederland
Tolstraat 154
1074 VM Amsterdam

Abonnementen
Nederland en België
voor 2018 - € 25,-

Daarbuiten worden
extra verzendkosten in
rekening gebracht.
Administratiekosten
bij herinnering € 5,-.
Losse nummers € 7,-
excl. verzendkosten.

Schilderij voorpagina
"Voorjaarsbloemen" door
Magdalena de Coninck
www.deconinck.exto.nl

Opmaak Theo Mondij

© 2018
Secretariaat redactie:
T.V.N.
Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag
worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt
worden door middel van druk,
fotokopie, of op enig andere
wijze, zonder voorafgaande
toestemming van de uitgever.

Inhoud

<i>Toepassen van de tijdloze wijsheid,</i> Tim Boyd	101
<i>Het verrijken van de erfenis van onze vaders,</i> Dara Tatray	107
<i>Interview Cor Meijer, meer dan zestig jaar TVN-lid,</i> Saskia Campert	114
Activiteitenagenda	117
<i>Het 'geschenk van de goden',</i> Ali Ritsema	121
<i>Wijzen zijn zonder gehechtheid,</i> C.A. Shinde	127
<i>De wet van opoffering,</i> Annie Besant	133
Bestuurstafel	136
Adressen Theosofische Vereniging	138

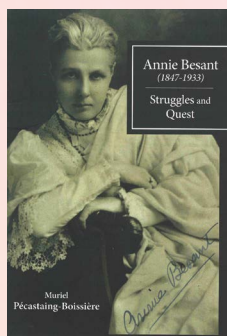
De Theosofische Vereniging in Nederland is niet
verantwoordelijk voor enigerlei mening in dit tijdschrift
tot uiting gebracht, tenzij vervat in een officieel document.

Theosofische boekhandel Adyar

Tolstraat 154 - 1074 VM Amsterdam - Telefoon: 020 676 5672

E-mail: books@theosofie.nl - Website: www.theosofie.nl

Open: woensdag t/m zaterdag van 13:00 - 17:00 uur

Muriel Pécastaing-Boissière
Annie Besant (1847 – 1933) – Struggles and Quest
Theosophical Publishing House London, 2017
325 bladzijden, paperback
ISBN: 9781999815707 – prijs € 22,50

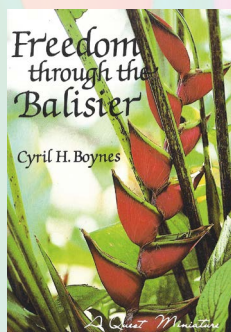
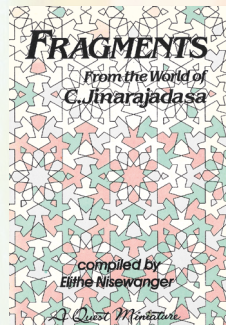
Als maatschappelijk en politiek hervormer, activiste voor vrouwenrechten, schrijver van talloze boeken en pamfletten en buitengewoon begaafd redenaar was Annie Besant (1847 – 1933) een van de bekendste opiniemakers in de late 19e eeuw en vroege 20e eeuw in Groot-Brittannië en daarbuiten. En als president van de Theosophical Society van 1907 tot aan haar dood droeg zij op onnavolgbare wijze bij aan de occulte en spirituele wederopleving van deze periode. Een zeer volledige nieuwe biografie door Dr. Muriel Pécastaing-Boissière – universitair hoofddocent aan de Sorbonne Universiteit in Parijs.

De Quest Miniature Series is een reeks boekjes van 10,5 bij 14,7 cm. Ideaal als klein gelegenheidscadeautje, makkelijk in tas of zak te steken voor onderweg. Kijk op onze website www.theosofie.nl – in het veld zoeken: miniature en vind **tien** titels

C. Jinarajadasa

Fragments from the World of C. Jinarajadasa
Quest Books USA, 1980, Quest Miniature Series,
62 bladzijden, paperback,
ISBN 0835605337 – prijs € 4,63

Dit boekje is een selectie uit de geschriften van C. Jinarajadasa, internationaal president van 1946 tot 1953, met zijn overdenkingen van vele aspecten van het leven. Het sleutelwoord hierbij is inspiratie en je vindt hier de wijsheid en schoonheid die vloeit uit de intuïtie van een waarlijk spiritueel mens. Een rijk literair mozaïek van universele onderwerpen.

Cyril H. Boynes
Freedom through the Balisier
Quest Books USA, 1980, Quest Miniature Series,
113 bladzijden, paperback
ISBN 0835605841 – prijs € 6,19

De Balisier, met zijn kleurrijke bloemen, is een inheemse plant op Trinidad. Deze vurige plant heeft in de loop van de tijd een diepe mystieke betekenis gekregen voor de lokale bevolking, vanwege zijn wonderlijke kenmerken. Het symboliseert de conflicten van het leven en de uiteindelijke overwinning over onze tijdelijke natuur. Je zou kunnen zeggen dat deze plant de eeuwigheid zelf verbeeldt, vanwege zijn onvernietigbare aard.

Toepassen van de tijdloze wijsheid **Tim Boyd**

Tim Boyd is International President van The Theosophical Society (Adyar).

Dit artikel is een samenvatting van de beleidsbijeenkomsten van de General Council op het Internationaal Theosofisch Centrum in Naarden, juli 2018.

Mission Statement of The Theosophical Society

To serve humanity by cultivating an ever-deepening understanding and realization of the Ageless Wisdom, spiritual self-transformation, and the Unity of all Life.

De missie van de Theosophical Society (Adyar)

Het dienen van de mensheid door het ontwikkelen van een zich steeds verdiepend inzicht in, en verwerkelijken van tijdloze wijsheid, spirituele zelf-transformatie en de eenheid van alle leven.

Sinds haar begin in 1875 is de Theosophical Society (Adyar), hierna: TS, uitgegroeid tot een organisatie met leden, loges en afdelingen in meer dan zeventig landen ter wereld. De reikwijdte van de vereniging is in gelijke mate door de jaren heen gegroeid en veranderd door publicaties, onderwijs, programma's, lezingen, loges, communicatie en bijeenkomsten, steeds nieuw van vorm, om in veranderende tijden toepasbaar te blijven. Eén van de uitdagingen van onze tijd is de snelheid van de veranderingen die nu plaatsvinden. In tegenstelling tot vroeger blijft geen enkel land, geen enkele cultuur of plaats gevrijwaard van de stroom van veranderingen die over de planeet trekt. Dit alles vergt nogal wat van ons: er wordt meer verwacht dan het alleen maar herhalen van beproefde recepten uit het verleden, of het aanhouden van de koers door aan de vorm van voorgaande activiteiten vast te blijven houden. Met alle onzekerheden van dien is het een bijzonder krachtig tijdsgewricht waarin we nu leven. Het is een tijd die schreeuwt om verdieping van ons begrip van de mogelijkheid om het harmonieuze leven te leiden dat de tijdloze wijsheid ons kan bieden. De vraag voor de TS van nu is, net als vroeger, 'Hoe kunnen we deze wijsheid voor de wereld uitdrukken op een praktisch bruikbare manier?'

In het verleden kwam de internationale Algemene Raad (hierna: General Council of GC) van de TS één keer per jaar in Adyar bijeen, gedurende een aantal uren op de dag vóór de opening van de jaarlijkse internationale conventie. Dit legde sterke beperkingen op aan de mogelijkheid voor nationale vertegenwoordigers om de noodzakelijke informatie te delen: er was bijna geen tijd om een betekenisvolle dialoog aan te gaan over lange termijnplannen van onze internationale organisatie. In een poging om een uitvoeriger planning uit te werken werd in 2015 een tweede vergadering voor strategische planning belegd, direct na de conventie. Op de vergadering van de General Council van december 2016 werd besloten om in maart 2017 een vijfdaagse planningsvergadering te beleggen op het ITC in Naarden. Deze vergadering richtte zich vooral op brainstorming, waarbij allerlei ideeën het licht vonden en besproken werden. Het resulteerde in maar liefst veertig projecten waaraan mensen werden gekoppeld om dit uit te voeren.

Gedurende het jaar werden de voortgang en mogelijke problemen rond de projecten begeleid door een klein coördinatieteam dat als doel had te rapporteren en hulp te bieden om de projecten gaande te houden. Vervolgens werd de aandacht gericht op de elf projecten die werkelijk prioriteit hebben. Begin juli 2018 kwamen twintig councilleden vanuit diverse landen opnieuw bijeen in Naarden op een officiële beleidsvergadering, plus tien deelnemers op uitnodiging. Er waren vertegenwoordigers uit Argentinië, België, Brazilië, Duitsland, Engeland, de Filippijnen, Finland, India, Italië, Kenya, Nederland, Nieuw-Zeeland, Spanje, de Verenigde Staten en Zweden. Het is de intentie om deze uitgebreide vergadering te beschouwen als een jaarlijkse toegevoegde vergadering van de GC. Hieronder volgt een samenvatting van de bijeenkomst van dit jaar.

1. Het beleidsstuk met de missie van de TS

Het beleidsstuk bespreekt de richting van het werk van de TS en zal regelmatig herzien worden. Alle besluiten worden uiteraard voor goedkeuring voorgelegd aan de General Council. Een belangrijk onderdeel van een beleidsstuk is de zogenaamde 'mission statement'. De missie van de TS, zoals die nu is vastgesteld, staat bovenaan dit artikel in het Engels en Nederlands weergegeven. Het benadrukt de rol van de TS in en voor de wereld, de reden van haar bestaan. Dit is uiterst belangrijk omdat het de taak en de rol van de TS verduidelijkt, niet alleen voor leden van de TS, maar ook voor de buitenwereld. Het verwijst naar de drie doeleinden van de vereniging. Voor intern gebruik kan het een sterke impact hebben, een grotere focus op het werk, op wat leden en niet-leden kunnen en zouden mogen verwachten, bijvoorbeeld in ons logewerk. Het verduidelijkt dat we er niet zijn om de spirituele wensen van leden te bevredigen, en dat we geen new-age-achtige organisatie zijn. De 'mission statement' kan beschouwd worden als de keerzijde van de medaille van onze filosofie over de *Vrijheid van denken* (zie het binnenblad van elke *Theosofia*), of als de praktische implicatie van de drie doeleinden. Afdelingen worden verzocht om deze missie van de TS te vermelden in publicaties, en schrijvers worden uitgenodigd om hierover artikelen te schrijven met hun kijk op deze missie.

2. Inleidende boeken over theosofie die de drempel verlagen

Veel van de inleidende boeken over theosofie, die soms steeds opnieuw worden herdrukt, zijn al meer dan honderd jaar oud. Hoewel de parels van wijsheid in deze boekjes tijdloos zijn, is de communicatie sindsdien enorm veranderd, evenals de benadering van theosofie. Veel boeken lijken zich te richten op doorgewinterde leden van de vereniging, en sommige boeken lijken eerder te zijn geschreven vanuit de speciale interessesfeer van de schrijver, dan dat ze gericht zijn op het lezerspubliek. Het grote publiek wil echter antwoord op de eerste vragen, en besteedt geen tijd aan het lezen van complexe boeken. Er werd een plan ontwikkeld voor een reeks hedendaagse, niet te dure, inleidende publicaties (boeken, brochures en dergelijke) met de nadruk op het spirituele leven van de "beginner", en zo mogelijk aansluitend bij het praktische dagelijkse leven. Op deze manier worden theosofische concepten herkenbaar op een moderne en niet dogmatische wijze. Hierdoor kan de interesse gewekt worden tot nader contact en diepere studie. De publicaties, waar mogelijk vertaald in allerlei talen, kunnen ook gebruikt worden voor inleidende cursussen over theosofie.

3. Maak theosofische uitgeverijen toekomstbestendig

De uitgeverwereld is onderhevig aan snelle veranderingen vanwege de populariteit van e-books en de stijgende kosten van drukken en distribueren. Theosofische uitgeverijen ondervinden eveneens problemen om hun werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren. Het lijkt wenselijk dat uitgeverijen onderzoeken hoe ze met elkaar kunnen samenwerken en zich kunnen aanpassen aan andere soorten van uitgeven en distribueren om het bereik van theosofische literatuur wereldwijd te vergroten. Het projectteam heeft voorgesteld dat er één wereldwijde boekhandel komt voor alle theosofische e-books, gebruikmakend van de huidige mogelijkheden van *Quest Books USA* om e-books via die webpagina te verkopen. Dit wordt momenteel onderzocht.

4. Meditatiecursussen voor een breder publiek

Eén van de diensten die de TS kan aanbieden is een meditatiecursus voor het publiek, voor mensen die zoeken naar innerlijke vrede en gelijkmoedigheid. Het projectteam verzamelt momenteel beproefde voorbeelden die binnen en buiten de TS gebruikt worden. Enkele mogelijkheden zullen aan afdelingen worden aanbevolen.

5. Theosofische scholen

Een groot project waar overeenstemming over is bereikt is het opstarten van theosofische scholen in verschillende delen van de wereld. Als speciaal initiatief heeft de General Council besloten een theosofische school op te richten in Adyar, tot middelbaar niveau (high school level): start halverwege 2019. Daarnaast zijn er initiatieven om in de Filippijnen, Argentinië en Brazilië theosofische scholen te starten.

6. Theosophy World: een online theosofisch informatiecentrum

www.theosophy.world is een interessante website die alle belangrijke theosofische bronnen uitdiept: een opwindende ontwikkeling in het naar buiten brengen van theosofie en het verspreiden van de boodschap van oude wijsheidstradities. Hier staat een grote diversiteit aan materiaal, van artikelen tot video's, van e-books tot foto-overzichten, publicaties, citaten, gedichten, audioarchieven en veel meer. Theosophy World linkt eveneens naar andere soortgelijke webpagina's, onderzoeksbibliotheken en theosofische centra, en wordt zo een waarachtige centrale startplek waarvandaan iedere zoektocht kan beginnen. Nieuwe inhoud wordt bijna dagelijks toegevoegd, dus studenten wordt aangeraden om regelmatig de nieuwe informatie te checken. Het is gratis toegankelijk voor TS-leden en andere belangstellenden. We hopen dat de website een groeiende, gedeelde bron wordt, gewaardeerd door leden en niet-leden. De website is nu nog Engelstalig, maar er zijn plannen om de inhoud binnenkort beschikbaar te maken in andere talen. Sleutelvragen zijn: hoe verrijken we de website, wat zijn betrouwbare bronnen, hoe passen we de huidige website aan en hoe krijgen we meer steun van afdelingen, leden en loges? Wanneer je inhoud wilt bijdragen of verbeteren, stuur dan een e-mail naar content@theosophy.world.

7. Interne webpagina voor de uitwisseling van 'best practices' binnen de TS

Veel afdelingen wereldwijd hebben methodes ontwikkeld die succesvol en effectief blijken te zijn in veel aspecten van het theosofisch werk, zoals in loge- of bestuurswerk, bij het opstarten van retraitecentra of gemeenschappen, manieren om theosofie te verspreiden, onlinecursussen, seminars, begeleiden van nieuwe leden enzovoort. Afdelingen die problemen hebben op één van deze gebieden kunnen putten uit de verzamelde ervaring van zowel problemen als successen; ze hoeven dan niet zelf het wiel uit te vinden. Het projectteam is bezig om de ervaringen te bundelen om die in de toekomst te plaatsen op een webpagina die alleen met beveiligde toegang voor bepaalde bestuursleden van TS te raadplegen is.

8. Theosofische centra

Theosofische centra die wereldwijd opgericht werden vormen unieke 'juwelen' van de TS. Hoewel ieder centrum op zichzelf staat en vaak autonoom in haar bestuursvorm is, zijn er veel gemeenschappelijke aspecten. Sommige bestaan al generaties lang en hebben een rijke historie. Ze kunnen beschouwd worden als theosofische laboratoria waar activiteiten en programma's worden georganiseerd die bedoeld zijn om de missie en de doeleinden van de TS uit te dragen. De bedoeling van dit project is strategieën te implementeren om de kracht en vitaliteit van deze waardevolle oorden in de eenentwintigste eeuw te verstevigen. De nadruk ligt op programmering, uitwisselen van informatie en samenwerking. Minor Lile is aangesteld als coördinator. Hij en zijn vrouw Leonie van Gelder waren bijna twintig jaar managers en bewoners van Indralaya, een theosofisch centrum in de V.S. Zijn emailadres is bekend bij de redactie.

9. Overeenstemming brengen in theosofische basisbegrippen (Engels: harmonizing core teachings)

In de afgelopen honderd jaar zijn bepaalde theosofische begrippen op verschillende manieren voor het publiek toegankelijk gemaakt, en dat leidde soms tot tegenstrijdige termen of benamingen die op verschillende manieren kunnen worden uitgelegd, wat verwarring kan veroorzaken bij mensen die voor het eerst in aanraking komen met theosofie. Voorbeelden hiervan zijn termen als 'monade', 'astraal lichaam', 'Logos', verschillende versies van de menselijke samenstelling, leven na de dood enzovoort. Hoewel het zeker niet de bedoeling is om definitieve varianten vast te leggen (dit zou in strijd zijn met de vrijheid van denken) kunnen adviezen handig zijn om nieuwe studenten hierin wegwijs te maken. Het projectteam is gevraagd de meningen te peilen van auteurs, geleerden en wetenschappers, om zo te komen tot een voorstel voor standaardisatie van termen in de kernleringen bij de inleidende theosofische literatuur. Welke aanbeveling het team ook voorstelt, het zal nooit worden benoemd als officieel standpunt van de TS.

10. Internationale sprekerslijst

Dit project richt zich op het opstellen van een goedgekeurde lijst van internationale sprekers die competent genoeg zijn bevonden om te kunnen worden uitgenodigd om lezingen, seminars, scholen of workshops te houden. De lijst wordt ieder jaar bijgewerkt door een team in Adyar en gepresenteerd tijdens de vergadering van de General Council in december. Aanbevolen criteria voor een internationaal spreker zijn opgesteld. Deze criteria zijn erg belangrijk, omdat iedere spreker fungeert als een vertegenwoordiger van de internationale TS. Het is de bedoeling om een reisfonds te creëren. Reizen zouden in principe bekostigd moeten worden door de ontvangende afdeling, waar mogelijk ondersteund door de regionale federatie, maar overzeese reizen zouden eventueel bekostigd kunnen worden vanuit dit te creëren reisfonds. Het doel hiervan is om afdelingen of federaties in zwakkere regio's te ondersteunen om theosofische studie mogelijk te maken.

11. Zelf-transformatie seminars

Deze seminars zijn al in ongeveer twintig landen gehouden, en begeleiders werden opgeleid in tien landen. De seminars worden beschouwd als een nuttige en effectieve manier om persoonlijke ontwikkeling en spirituele groei te bevorderen, zowel voor leden van de TS als voor geïnteresseerden. Het plan is om meerdere afdelingen een seminar te laten organiseren en meer begeleiders op te leiden voor een breder publiek.

12. Dierenrechten en welzijn

Tegenwoordig worden veel dieren uitsluitend gefokt voor consumptiedoeleinden. De samenleving accepteert fabrieksfokkerijen als een manier om vlees te produceren. De mensheid zou inmiddels kunnen weten dat dieren emoties hebben en pijn kunnen voelen, dat sommige dieren zelfs een mate van zelfbewustzijn hebben en

een gevoel van gerechtigheid. Dit wetende kan de TS zich niet afzijdig houden van het onbeschrijfelijke leed dat wij onze jongere broeders en zusters aandoen. De TS kan zich als organisatie niet scharen achter welke beweging dan ook, maar kan wel helpen met het bevorderen van informatie en bewustwording rondom dit thema. De werkgroep heeft een concept-manifest geschreven over dierenwelzijn: *Een samenleving zonder enig dierlijk product zou ideaal zijn*. Hoofdzakelijk vanwege het afschuwelijke lijden van dieren is een veganistisch dieet bijvoorbeeld iets dat we sterk propageren, met al haar duidelijke voordelen voor het dierenwelzijn en het milieu.

Een blik op de toekomst

De Theosophical Society (Adyar) maakt deel uit van een beweging met een planeaire reikwijdte. Naarmate we leren om toe te werken naar een gezamenlijke benadering van het werk zullen onze effectiviteit en betekenis groeien. Zowel nu als in het verleden vormen toegewijde leden onze grootste hulpbronnen. We kijken vooruit naar een spannende en opwekkende ontwikkeling binnen de TS, waarbij teams wereldwijd samenwerken aan een reeks projecten om de TS-missie van dienstbaarheid aan de mensheid te vervullen. Nieuwe projecten zullen op termijn worden toegevoegd. De belangrijkste processen zullen gecoördineerd, gevolgd en goedgekeurd worden door de General Council.

Vertaling: Jan Maarten Braak

Foto: Deelnemers aan de strategische bijeenkomsten van de General Council in Naarden, juli 2018

Het verrijken van de erfenis van onze vaders

Dara Tatray

Dr. Dara Tatray was nationaal voorzitter van de Australische afdeling van de Theosophical Society (Adyar). Deze voordracht, *Enriching the Legacy of Our Fathers*, hield zij in 2008 op de internationale conventie van de TS in Adyar.

Deel I

Twee met elkaar verwante opvattingen hebben gediend als inspiratie voor deze voordracht. De eerste is een strofe van de Zen-dichter Matsuo Basho, die ergens in de zeventiende eeuw deze korte, scherpzinnige versregels op papier zette: *Zoek niet de voetstappen van de wijzen na te volgen. Zoek wat zij zochten.* De tweede komt uit de pen van M.K. Gandhi. Toen hij sprak over de *Bhagavad Gita* merkte hij op: *Wij gaan geen onrecht doen aan Vyasa door de betekenis van zijn woorden uit te breiden. Zonen zouden de erfenis van hun vaders moeten verrijken.*

Alles bij elkaar genomen lijken deze opmerkingen een haarscherp en duidelijk advies in te houden voor leden van de Theosophical Society (Adyar), hierna: TS, in de eenentwintigste eeuw. Als niet een voldoende aantal leden actief gaat zoeken naar wat onze wijze voorgangers zochten, en niet net zo actief de betekenis van hun woorden uitbouwt, dan bestaat het risico dat de vooruitgang wankelt en tot stilstand komt. Alleen als wij geschikte nieuwe manieren vinden, aangepast aan onze tijd, om de relevantie van datgene wat onze wijze stichters zochten aan te tonen, alleen als wij hun leringen in een vorm gieten die geschikt is voor dit tijdsgewricht (en dat hoeft niet ten koste te gaan van de diepgang), alleen dan zal de TS relevant blijven. Als iemand geneigd is te denken dat wij het al goed genoeg doen, dan kan een snelle blik op de cijfers van onze ledenaantal misschien tot een gezonde voorzichtigheid leiden.

Het thema van deze conventie in Adyar (*Action without attachment*, handelen zonder gehechtheid) is eveneens uiterst belangrijk, en dat zal ter sprake komen rond het eind van deze voordracht. Op dit moment wil ik nagaan wat wij zouden kunnen doen om de vooruitgang te helpen. Overwegingen over hoe wij dit kunnen doen komen hierna.

Deel II

Te weten wat goed is om te doen is misschien wel de hoogste levenskunst. Eén van de laatste adviezen van de Boeddha was: houd op met kwaad doen en leer goed te doen. Hoewel deze twee dingen onderling verbonden zijn, vind ik leren goed te doen of weten wat het goede is verreweg het moeilijkste gedeelte. Met betrekking tot de TS is het misschien een goede oefening om van tijd tot tijd diep na te denken over wat het beste is voor de Society: wat zouden toegewijde leden moeten doen om haar voortdurend welzijn te verzekeren? Wat ook belangrijk is: wij zouden de vraag kunnen stellen wat in het huidige klimaat de beste manier is om te proberen te bereiken wat onze wijze stichters, H.P. Blavatsky, H.S. Olcott en anderen, trachtten te bereiken.

Als de TS haar koers veilig wil blijven volgen door de nog niet in kaart gebrachte wateren van de nieuwe eeuw, dan moet een aanzienlijk aantal van haar leden wel het antwoord weten op deze vragen. Zij die de waarde van de TS hoog blijven inschatten, diegenen van ons die vinden, diegenen van ons die vinden dat de TS een rol heeft te spelen in het wereldplan (en dat plan is spirituele evolutie) doen hun uiterste best om het schip drijvende te houden, hoe woelig de zeeën ook worden in de storm. Misschien mag ik hier even opmerken dat de zeeën waarop het goede schip, de TS, drijft soms heftig in beweging gebracht worden door haar eigen leden. Dat is in die mate aan de orde dat, wanneer wij nadenken over de problemen die de TS teisteren, in welke loge of afdeling dan ook, het misschien goed zou zijn te bedenken wat Cassius zei in *Julius Caesar* van Shakespeare: *De schuld ligt niet in de sterren maar in onszelf.*

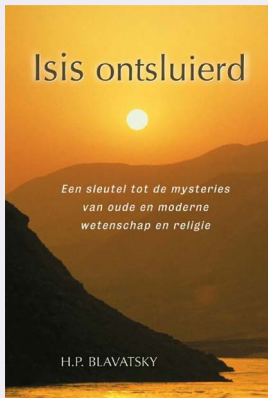
Persoonlijk ben ik de TS ontzettend dankbaar dat zij mij, meestal zonder daarvoor te hoeven betalen, de hele wereld van denken, ethiek en streven beschikbaar stelt: het maakt het leven voor een mens betekenisvol, en ik zal alles doen wat in mijn vermogen ligt om die schuld in te lossen.

Deel III

Goed, wie zijn onze wijze theosofische voorvaders, wat zochten zij, en hoe zouden wij de betekenis van hun woorden kunnen uitbreiden en hun nalatenschap of erfenis kunnen verrijken?

Daar leden van de TS per definitie niet sektarisch zijn, zij het niet altijd in de praktijk, kunnen onze wijze voorgangers in principe uit alle richtingen komen. Ikzelf heb er in principe drie: H.P. Blavatsky, Ramana Maharshi en J. Krishnamurti, de eerste drie mensen die ik te zien kreeg, metaforisch gesproken, toen ik in 1978 bij de TS kwam. Sindsdien zijn zij mijn persoonlijke 'heilige driemanschap'. Natuurlijk zijn er anderen bijgekomen, maar deze drie zijn voor mij het prototype van de filosoof/wijze, vanaf het moment dat hun woorden en daden mij het bestaan van het doel en de betekenis van het leven onthulden.

In ieder geval zou het voor het huidige doel niet verkeerd zijn om HPB en ook de schrijvers van *De Mahatma Brieven* als onze vaders of voorgangers te beschouwen. We kunnen zeggen, ter wille van het betoog, dat wij nu van hun erfenis genieten,

en dat hun nalatenschap erop wacht verrijkt te worden door de huidige generatie. Mevrouw Blavatsky legde de bedoeling van haar levenswerk duidelijk uit in het voorwoord van *Isis Ontsluierd* toen ze de dogmatische theologie en het wetenschappelijke materialisme evalueerde. Zij nam duidelijk stelling: *Aan de ene kant zien we een niet-spirituele, dogmatische ... geestelijkheid; een groot aantal sekten, en drie elkaar bestrijdende grote religies; onenigheid in plaats van eenheid, dogma's zonder bewijsvoering, sensatie zoekende predikers, en rijkdom en genot zoekende parochianen, veroorzaakt door tirannieke fatsoenseisen... Eerlijkheid en werkelijke vroomheid vormen uitzonderingen. Aan de andere kant vinden we op zand gebouwde wetenschappelijke hypothesen, gebrek aan eensgezindheid over ook maar één vraagstuk, rancuneuze ruzies en jaloezie, een algemeen afglijden naar materialisme. Een strijd op leven en dood tussen wetenschap en theologie om onfeilbaarheid – 'een conflict van eeuwen'.*

Zoals heel duidelijk uit die vechtlustige woorden blijkt, verwierp HPB de autoriteit van wetenschap en religie uit haar tijd op nadrukkelijke wijze, en ieder punt dat zij daar opnoemt is tegenwoordig nog net zo belangrijk, of zelfs nog belangrijker.

Godsdienststrijd is helaas nog steeds aan de orde van de dag. Als wij de betekenis van de woorden van HPB willen vergroten en hun relevantie willen aantonen in het huidige tijdsgewricht zouden wij tenminste kunnen leren elkaar te begrijpen, en anderen uitleggen hoe de fundamentele oorzaak van dit eeuwenoude conflict begrepen kan worden.

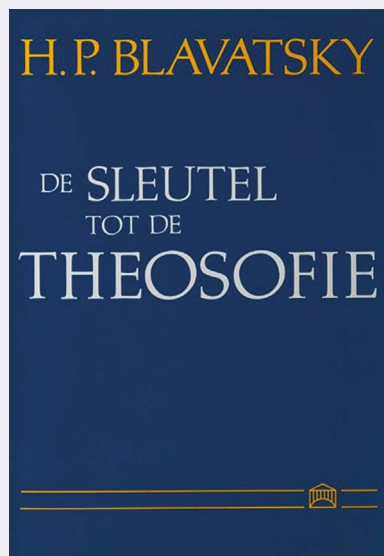
Is er iemand ter wereld in de positie om zich erover te beklagen dat van tijd tot tijd terroristen, die zich vereenzelvigen met een bepaalde religie of levenswijze, besluiten om leden van een andere religie of levenswijze aan te vallen? Let wel, dat vindt dus plaats terwijl wij religieus sektarisme en dogmatisme millennia lang hun gang hebben laten gaan! Misschien stellen wij ons af en toe wel te weer tegen op ras of religie gebaseerde genocide (al doen we dat niet altijd). Vervolgens laten we echter de misvattingen over ras, geloof, geslacht, kaste en kleur gewoon voortbestaan. Dat betekent in feite het vuur met de ene hand aansteken, terwijl wij het met de andere hand trachten te blussen.

Zo lang wij het denkbeeld toestaan dat verscheidene religies, rassen, geloven, kaste, kleur en geslacht één of ander essentieel verschil vertegenwoordigen tussen de ene mens en de andere, zo lang zal oorlog het onvermijdelijke gevolg zijn. Vanzelfsprekend bestaan er culturele, culinaire, linguïstische, ideologische en fysiologische verschillen tussen mensen; dat maakt het leven interessant. Feit is echter dat deze verschillen alleen bestaan aan de periferie van ons wezen; we hoeven niet veel lagen af te pellen van datgene wat een mens samenstelt, om terecht te komen bij de gelijkheid of eenheid. Dát is de waarheid over de werkelijkheid.

Het denkbeeld van de universele broederschap van de mensheid, gebaseerd op juist deze natuurfeiten, en niet op grond van iemands bevestiging of een gril, is het enige tegengif dat wij hebben tegen aanhoudend terrorisme. Het eerste wat nodig is voor een oorlog is een vijand. Zoals Arjuna ontdekte op het slagveld (*Bhagavad Gita*) is het erg moeilijk om ten strijde te trekken tegen onze broers en neven. Ik weet vrijwel zeker dat, als HPB of Annie Besant in deze tijd zouden leven, zij het publiek over dit thema hadden laten nadenken. Natuurlijk, als iemand als kind al van huis gehaald is, vervolgens gehersenspoeld, misschien gedrogeerd en daarna zwaar bewapend, tegen die tijd is het te laat om met hem de dialoog aan te gaan over religieus sektarisme en universele broederschap. Wij kunnen echter dit probleem bij de wortel aanpakken, vanuit de bredere samenleving.

Hoe vreemd het ook klinkt, de wortels van extreem geweld liggen in de gewone, gemiddelde mens, en de granaten gooierende terrorist is daarvan een verlengstuk. Je hoort wel eens van slachtoffers van de holocaust dat zij jaren later kennismaakten met de mensen die hen zo gemarteld hadden: tot hun volslagen verbijstering merkten zij dat ze oog in oog stonden met een volkomen normaal persoon. Het is uiteindelijk het gewone waar wij echt op moeten letten.

Het vormen van een kern van universele broederschap als een natuurfeit is vandaag de dag dus waarschijnlijk urgenter dan kort na 1875, toen dit werd aangenomen als onze eerste doelstelling. Het heeft altijd een goed idee geleken, maar nu is het dus misschien een zaak van leven en dood.

Universele broederschap als een feit in de natuur verwijst naar onze fysieke en spirituele eenheid, naar onze gedeelde oorsprong en gedeelde **identiteit**, in het *atman* of universele Zelf dat alle materie en natuur doordringt, als de bron van ons leven en het uiteindelijke doel van ons streven. Ik ben lid van het **menselijk** ras, niet het joodse ras of het Ethiopische ras. Dit is de ultieme redenering over de broederschap der mensheid: ieder lid van de soort homo sapiens is uit hetzelfde hout gesneden. Zoals HPB het in *De Sleutel tot de Theosofie* op bladzijde 39 formuleerde: *Alle mensen hebben geestelijk en stoffelijk dezelfde oorsprong, wat de grondleer van theosofie is. Daar de mensheid van één en dezelfde essentie is en die essentie één is - oneindig, ongeschapen en eeuwig, of wij die God of natuur noemen - kan niets een volk of een mens treffen zonder alle*

andere volkeren en alle andere mensen te raken. Dat is even zeker en even vanzelfsprekend als dat een steen die in een vijver wordt geworpen, vroeg of laat elke afzonderlijke waterdruppel erin in beweging zal brengen.

Deel IV

Mijn advies aan de TS zou dus zijn (niet dat iemand mij daarom gevraagd heeft) dat het beste dat zij kan doen is zich actief te gaan bezighouden met precies dezelfde dingen als waar de stichters en HPB zich al die jaren geleden mee bezighielden. Die zaken zijn namelijk tegenwoordig even relevant als ze toen waren, zo niet nog belangrijker. Er is wel eens over *De Geheime Leer* gezegd dat het was geschreven voor de toekomst. Wel, de toekomst is het heden, dus laten wij de toekomst omhelzen door de originele leringen te implementeren op een wijze die toepasbaar is in onze tijd.

Blijft staande hoe we het als theosofen gaan aanpakken om zo goed mogelijk onze doelen te bereiken en hoe we de TS hierbij kunnen bijstaan. 'Handelen zonder gehechtheid', het thema van deze conventie, is een voor de hand liggende en waardige keuze. Het vat met deze drie woorden de ideale benadering samen en leek te werken voor Heer Krishna, dus waarom niet voor ons? Nu, er lijken wel twee noodzakelijke voorwaarden te zijn voordat deze formule werkt: één is dat wij ons werkelijk moeten focussen op **handelen** zonder gehechtheid en dit niet slechts theoretisch moeten benaderen. Ten tweede is het **nóg** belangrijker dat wij ons bewust worden van hoever wij verwijderd zijn van het bereiken daarvan. Zonder dat aan deze twee voorwaarden voldaan is, houden wij onszelf misschien alleen maar voor de gek.

Na hier zorgvuldig over nagedacht te hebben, vind ik momenteel dat het ideaal van *handelen zonder gehechtheid* iets is als de onbereikbare poolster waarmee ons handelen in lijn gebracht zou kunnen worden als wij willen dat het recht en waar handelen is. Wij bereiken de poolster misschien niet, maar wij kunnen deze gidslamp steeds gebruiken bij het opbouwen van een heilzaam en gelukkig leven. Misschien zouden wij, als we eerlijk zijn, een stapje verder kunnen gaan en ontdekken dat handelen zonder gehechtheid een hoogstaand ideaal is dat bij de meesten van ons niet alleen nog verre van verwerkelijk is, maar eigenlijk door slechts zeer weinigen actief gewenst wordt. Als dat inderdaad het geval is, dan hebben wij misschien een iets ander, en realistischer model nodig, bijvoorbeeld **handeling die gehechtheid voor ogen houdt**. Het gaat dan om handelen in het volle besef van hoe gehecht en hoe bevooroordeeld mensen nu eenmaal zijn, iets wat niet te vermijden lijkt. Als wij ons immers bewust zijn van iets, dan kunnen we het compenseren (want wat wij niet zien, dat lopen we omver).

Daartoe ben ik van plan een programma te ontwikkelen naar het voorbeeld van de AA (Anonieme Alcoholisten). Het heet AE: Anonieme Ego's. Het is een programma in twaalf stappen voor hen die daartoe bereid zijn en toe willen geven dat zij onherroepelijk gehecht zijn aan het ego, en machteloos daartegen. Het is een programma voor hen die zich bewust zijn van het feit dat van tijd tot tijd, en volkomen onverwachts, hun beste intenties en hun heiligste doelen overweldigd, ondermijnd en onder de voet gelopen worden door hun ego. Ik geloof dus oprecht dat dit het geval is bij ieder van ons! Er bestaan programma's in twaalf stappen bij Anonieme Verslaafden, Anonieme Veeleeters en Anonieme Schuldenaren, dus waarom niet voor Anonieme Ego's? De eerste twee stappen van de twaalf gaan over 1. toegeven

dat men zijn verslaving of dwang niet kan beheersen en 2. erkennen dat er een hogere macht is die kracht kan bieden. Misschien denkt u nu dat ik grappig probeer te doen door deze stappen toe te passen op samenwerken binnen de TS, maar er nader over nadenkend vindt u misschien dat er toch wel iets in zit.

De eerste aandrang van het ego is zichzelf voorop te stellen, slinks of openlijk. Het ego heeft de zeer sterke neiging om zich niet bewust te zijn van zijn aard, of zelfs van zijn bestaan, zodat handelingen die vanuit het ego komen soms zelfloos of objectief kunnen lijken. Onze gedachten neigen ertoe zich pronkend voor te doen als de waarheid over de realiteit, terwijl zij in feite niets anders zijn dan de weergave van een vooroordeel. Dat is een wetenschappelijk feit, gebaseerd op de manier waarop het brein de immense hoeveelheid zintuiglijke gegevens categoriseert die het voortdurend op ieder wakend moment binnenkrijgt. Om die oneindige hoeveelheid het hoofd te bieden categoriseert het brein alles binnen bepaalde beproefde, evolutionair nuttige begrenzingen. Het gevolg daarvan is dat elke gedachte die wij hebben een min of meer geconditioneerde reflex is.

Maar: niet alles is verloren, er is nog hoop. Net als in het geval van een verslaafde binnen de AA, machteloos tegenover zijn of haar dwangneigingen, is er ook een hogere macht in de AE, oftewel de Anonieme Ego's. De hogere macht die ons ter beschikking staat is **aandacht, bewustzijn en liefde**. Dat is de grotere macht die ons kracht kan geven om het probleem van het ego te overwinnen. N.Sri Ram gaf eens een voordracht waarin hij deze drie schijnbaar verschillende eigenschappen behandelde als een continuüm, en dat zijn ze ook inderdaad. Nauwkeurig onderzoek laat zien dat aandacht, bewustzijn en liefde in onmerkbare gradaties in elkaar overgaan, en ieder mens bezit dezelfde miraculeuze krachten.

De kwantumfysicus en filosoof David Bohm vergeleek de kracht van aandacht eens met die van een laserstraal, die zijn kracht ontleent aan het feit dat alle lichtstralen in de laser met elkaar in fase, of op één lijn staan. Wanneer wij aandacht geven, en dat is iets anders dan concentratie, worden al onze krachten moeiteloos gefocust. Die focus heeft enorme kracht. De schoonheid van aandacht is dat men er geen diploma voor hoeft te halen, men hoeft het niet te leren. Iedereen heeft het ervaren in ogenblikken van natuurlijke interesse of affectie, en het kan door iedereen worden aangewend wanneer dat maar nodig is.

Aandacht, bewustzijn en liefde zijn drie fasen van de hogere macht waartoe wij ons kunnen wenden in onze pogingen om onszelf te bevrijden van het ego, bij onze pogingen om harmonieus samen te werken. Zij vormen het voornaamste tegengif voor de problemen die inherent zijn aan het denken. Als aanvulling daarop hebben wij bij het samenwerken in groepen en commissies van de TS voor het grotere doel nog iets anders ter beschikking dat kan dienen als een hogere macht. In de aller-eerste plaats is dat onze gemeenschappelijke heilige doelstelling van **universeel broederschap**. Als wij dat scherp voor ogen houden bij onze activiteiten, naast het feit dat wij een gedeelde achtergrond, een gedeelde lotsbestemming en een gedeelde identiteit hebben, dan zal het samen werken aan dit doel waarschijnlijk rechtstreeks en waarachtig zijn, en als gevolg daarvan enorm effectief.

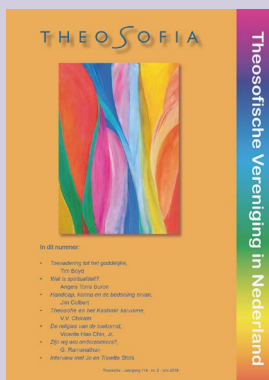

Deel V

Als u mij, bij het afsluiten van deze inleiding een zuiver persoonlijke observatie wilt toestaan, dan wil ik er graag op wijzen dat wat de TS nu bovenal nodig heeft, een enorme hoeveelheid goede wil is van ieder van ons. Het gaat om de inspanning om bruggen te slaan van monumentale naoorlogse Marshallplan-achtige dimensies. Waar de TS behoefte aan heeft is dat ieder van haar toegewijde leden en functionarissen bij zichzelf naar binnen kijkt en handelt volgens het hoogste wat zij daar aantreft. Het gaat niet om het hoogste idee, maar om de hoogste staat, waarschijnlijk iets in die geest van **aandacht, bewustzijn en liefde**.

Onze vereniging heeft in haar bestaan heel veel uitdagingen gekend, en tot nu toe heeft zij ze allemaal overleefd. Of zij wel of niet de huidige turbulentie zal overleven zou wel eens van ons af kunnen hangen, want ik denk inderdaad dat het redelijk is om te zeggen dat het probleem niet in de sterren of het gesternte van de TS ligt, maar in onszelf...

Uit: *The Theosophist* van juli 2009
Vertaling: A.M. Iken

Beste abonnees,

Door een fout is het juni-nummer 2018 van *Theosofia* uitgestuurd naar een verouderd adressenbestand.

Heeft u dit nummer nog niet ontvangen?

Neem dan contact op met de TVN: 020 676 5672

en u krijgt het alsnog nagezonden.

Onze excuses voor dit ongemak!

De redactie

Cor Meijer, meer dan zestig jaar TVN-lid

Bij de recente oprichting van Centrum Zeeland van de Theosofische Vereniging in Nederland (TVN) ging mijn belangstelling vanzelfsprekend uit naar bestaande Zeeuwse leden. Zo kwam ik aan het adres van Cor Meijer. Een telefoontje maakte duidelijk dat hij gezien zijn leeftijd (93 jaar) niet naar de bijeenkomsten in Kortgene kan komen, maar wel interesse heeft in het nieuwe Centrum Zeeland. Zodoende maakte ik een afspraak om hem thuis te ontmoeten.

Wat een verrassing wachtte mij!

Cor blijkt een bijzonder kwieke en hippe man, met wie je een pittig gesprek kan voeren. Ook zijn huis verrast mij: een statig wit herenhuis in het oude centrum van Middelburg met de welluidende naam 'De Stad Gent'. Hij woont daar zelfstandig. Bij binnenkomst wordt duidelijk dat hij van boeken houdt: zijn huis is werkelijk één grote bibliotheek. Ik herkende direct de bekende theosofische literatuur, maar daarnaast beschikt Cor over een uitgebreide collectie religieuze boeken en werken over alle landen van de wereld. Zijn liefde voor de Vrij-Katholieke Kerk (VKK) wordt duidelijk door de vele katholieke relikwieën, kaarsenhouders en foto's. Ook de beeldende kunst heeft zijn liefde, gezien de vele beelden die in zijn huis aanwezig zijn. Omdat alle stoelen in zijn grote huis vol boeken liggen is er geen zitplaats voorhanden. Geen probleem, want Cor heeft geregeld dat we een hapje gaan lunchen in een nabij gelegen bistro met de toepasselijke naam 'Le Penseur'.

Het gesprek komt op theosofie

Hoe is zijn belangstelling voor spiritualiteit en theosofie ontstaan? Cor werd in 1925 geboren, in een gereformeerd gezin in Vlissingen. Hij groeit later op in Middelburg, waar zijn vader een horlogerie/klokkenzaak heeft. De zaak van zijn vader neemt hij niet over, want Cor is geen zakenman. Hij wordt ambtenaar en vertrekt naar Nederlands-Indië. Daar komt hij in aanraking met een andere wereld, met andere religies en andere zienswijzen, en hij geniet ervan. Terug in Nederland kan hij niet meer wennen aan de benauwende sfeer en gaat op zoek naar spiritualiteit. Na een rondgang langs veel stromingen vindt hij rust bij de theosofen. Hij werkt in die tijd bij de Raad van Arbeid en belandt vervolgens bij het Sociaal Fonds Bouwnijverheid in Amsterdam. Het pand en de bibliotheek in de Tolstraat in Amsterdam kent hij dan ook goed. Hij komt in die tijd ook regelmatig in Naarden, wordt VKK-lid en maakt kennis met mevrouw Mary van Eeghen-Boissevain: een periode waaraan hij mooie herinneringen heeft.

Na zijn pensionering op zevenenveertigjarige leeftijd, vanwege zijn tropenjaren, keert Cor terug naar Zeeland. Met zijn moeder bewoont hij 'De Stad Gent', het herenhuis in Middelburg. De Loge Zeeland, die voor de oorlog in Middelburg floreerde is weliswaar verdwenen, maar Johanna Ouborg-Gaastra ontvangt hem graag in het door haar geleide Centrum Zeeland. Tot zijn spijt houdt het Centrum na enige tijd op te bestaan. Cor heeft geen theosofische vrienden meer uit die tijd, hij heeft ze allemaal overleefd. Op mijn vraag hoe hij zo vitaal is gebleven geeft hij een simpel antwoord: gezond leven, geen vlees eten, geen alcohol drinken en bovenal een op theosofie gebaseerde positieve levensinstelling.

Lezers van *Theosofia* die Cor Meijer nog kennen zijn van harte welkom om contact op te nemen. Hij staat altijd klaar voor een goed gesprek en zijn telefoonnummer is bij ondergetekende bekend (zeeland@theosofie.nl). Ik spreek met Cor af dat de leden van Centrum Zeeland gaan organiseren dat hij af en toe de bijeenkomsten in Kortgene kan bijwonen. Voor hem zijn contacten met theosofen interessant en voor de leden is zijn aanwezigheid bijzonder leerzaam. Immers, hoe kunnen we theosofie beter verspreiden dan met zo'n positieve man als levend voorbeeld?

Saskia Campert
Secretaris Centrum Zeeland

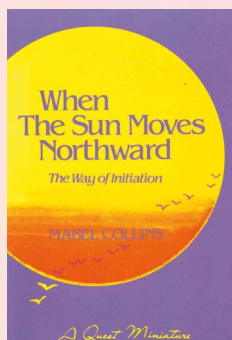
Theosofische boekhandel Adyar

Tolstraat 154 - 1074 VM Amsterdam - Telefoon: 020 676 5672

E-mail: books@theosofie.nl - Website: www.theosofie.nl

Open: woensdag t/m zaterdag van 13:00 - 17:00 uur

De Quest Miniature Series is een reeks boekjes van 10,5 bij 14,7 cm. Ideaal als klein gelegenheidscadeautje, makkelijk in tas of zak te steken voor onderweg. Kijk op onze website www.theosofie.nl – in het veld zoeken: miniature en vind **tien** titels.

Mabel Collins

When the Sun moves Northward - The Way of Initiation

Quest Books USA, 1987, Quest Miniature Series,

160 bladzijden,

ISBN 09780835606141 – prijs € 12,50

5 De auteur van *Licht op het Pad* onderzoekt het verband tussen de mystieke cyclus van geboorte, dood en wedergeboorte van onze planeet aarde en de cyclus van onze spirituele ontwikkeling. Haar meditatieve benadering roept op prachtige wijze de tijdloze aard op van kosmische vernieuwing, en de daaruit voortvloeiende groei van het bewustzijn. Het heeft zijn oorsprong in de wintermaanden van stilte en bezinning, als de zon noordwaarts gaat.

G.R.S. Mead

The Hymn of Jesus

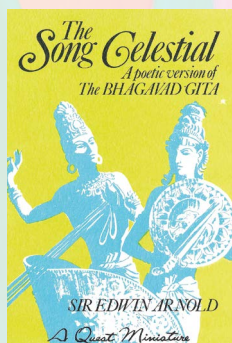
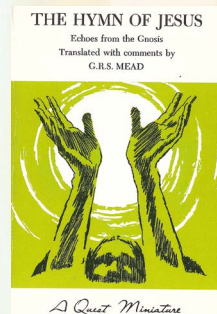
Quest Books USA, 1e druk 1907, herdruk 1973

75 bladzijden, Quest Miniature Series,

ISBN 0835604322 – prijs € 4,00

Volgens G.R.S. Mead, auteur en vertaler van deze prachtige hymne, is er reden om aan te nemen dat dit werk een heel vroeg esoterisch christelijk mysterie-ritueel was, misschien wel het oudste van dergelijke rituelen die bewaard zijn gebleven.

Mead (1863 - 1933) was expert op het gebied van vroeg-christelijke, gnostieke en hermetische literatuur.

Edwin L. Arnold

The Song Celestial - A Poetic Version of the Bhagavad Gita

Quest Books USA, 1975, Quest Miniature Series,

154 bladzijden, paperback

ISBN 0835604187 – prijs € 4,95

Als een voortreffelijke en verfijnde poëtische allegorie vertaalt Sir Edwin Arnold (1832 - 1904) het vereerde en heilige verhaal van Arjuna en Krishna: het stelt de eeuwige strijd voor tussen de persoonlijkheid en het onsterfelijke Zelf.

Activiteitenagenda

Agenda loges en centra

September 2018

Amersfoort

- 24 *Onderscheidingsvermogen*,
openingsavond jaarthema

Amsterdam

- 15 *Theosofie, eeuwige wijsheid voor deze tijd*,
inleidende gespreksgroep (11:00)
15 *Dialogo Krishnamurti*
met Javier Gomez Rodriguez (14:00)
29 *De Geheime Leer, deel II, Het ontstaan
van de mens*, gespreksgroep (11:00)
29 *Een weg tot zelfontdekking* (I.K. Taimni),
gespreksgroep (14:00)

Arnhem

- 3 *De Geheime Leer*,
studiegroep
17 Ledenavond

Den Haag

- 3 *Mahatma Gandhi*,
lezing, Jelmer Abrahams
8 *Mindfulness*,
cursus, Ineke Vrolijk
8 *Geheime Leer voor gevorderden*,
studiegroep, Ineke Vrolijk
10 *Wie kijkt er door mijn ogen ?;
acht waarnemingsniveaus*,
lezing, Guido Lamot
17 *Een weg tot zelfontdekking* (I.K. Taimni),
studiegroep
24 *Het duivelse plan, de mythe van de
ondergang van de wereld*,
lezing, Hans van Aurich
30 *Het Goddelijk Plan* (G. Barborka),
studiegroep, Wim Leys

Haarlem

- 14 *Het Evangelie der Waarheid uit het boek:
De Nag Hammadi geschriften*, studie

Heeze (Centrum Eindhoven)

- 15 *De Geheime Leer II*

Naarden

- 18 Pot Luck, alleen voor leden

Rotterdam

- 18 *Wie ben je nu werkelijk?'*
lezing, Mark Becking
25 *Alternatief genezen - deel 2*,
lezing, Kees Rovers

Utrecht

- 7 *De Geheime Leer*, studie, Ineke Vrolijk
11 *De mens, God en het universum*,
studie, Ronald Engelse
21 *Blavatsky en haar leraren*
lezing, Floris J. Methorst
25 *De hele olifant in beeld*,
studie, Marja de Vries

Zeeland

- 2 Start studieseizoen: *Annie Besant,
leven en werk*, lezing, Wim Leys

Zwolle

- 11 Opening van het nieuwe werkjaar,
Evolutie van de mensheid, Wies Kuiper
25 *Het goddelijk plan* (G. Barborka)
studie

Oktober 2018

Amersfoort

- 1 *De mens, God en het universum*,
lezing, Ronald Engelse
8 *De mens, God en het universum*,
studiemiddag
15 *Meditatie en gezingsdienst*

Amsterdam

- 13 *De Mahatma's en hun brieven*
inleidende gespreksgroep (11:00)
13 *Als twee vrienden*,
leesgroep naar het boek van
J. Krishnamurti (14:00)

Den Haag

- 6 *Wegwijs worden in de I Tjing* (4),
cursus, Guido Lamot
7 *Inleiding in de theosofie*,
cursus, Wim Leys
8 *Persoonlijke transformatie - inleiding*,
lezing, Mark Becking
13 *Mindfulness*,
cursus, Ineke Vrolijk
13 *Geheime Leer voor gevorderden*,
studiegroep, Ineke Vrolijk
14 *Het Goddelijk Plan* (G. Barborka),
studiegroep, Wim Leys
15 *Een weg tot zelfontdekking* (I.K. Taimni),
studiegroep
18 *Illusie en werkelijkheid*, cursus,
Anitha Kreuijer en Rien van der Linden
20 *De zeven stralen*, cursus,
Anitha Kreuijer en Rien van der Linden
21 *Inleiding in de theosofie*,
cursus, Wim Leys
22 *Persoonlijke transformatie - praktische
uitwerking*, lezing, Mark Becking
25 *Illusie en werkelijkheid*, cursus,
Anitha Kreuijer en Rien van der Linden
27 *Wegwijs worden in de I Tjing* (5),
cursus, Guido Lamot
29 Gesprekavond voor leden

Haarlem

- 12 *Het Evangelie der Waarheid uit het boek:
De Nag Hammadi geschriften*, studie

Naarden

- 2 *Wie ben je werkelijk?... een onderzoek*, gesprek, Mark Becking
- 7 Morning Talk
- 7 *Theosofie als wijsheid; wat is wijsheid?* gesprek, Ingmar de Boer
- 21 *Wat we niet zijn; niet mijn persoonlijkheid*, gesprek

Rotterdam

- 2 *De mens, God en het universum*, studie, Ronald Engelse
- 9 *Het menselijk bewustzijn en de mogelijkheden die dit bewust zijn in zich draagt*, studie, Ineke Vrolijk
- 16 *Een pad naar zuiver meesterschap*, workshop, Eric Jagernath
- 23 *Wat is Yantra? Hulpmiddel bij meditatie - deel 1*, lezing, Aad van der Wekke
- 30 *Automatisch schrift*, lezing, Marja Boertje

Utrecht

- 5 *De Geheime Leer*, studie, Ineke Vrolijk
- 9 *De mens, God en het universum*, studie, Ronald Engelse
- 19 *Het meervoudig universum*, lezing, Christian Vandekerkhove
- 23 *De hele olifant in beeld*, studie, Marja de Vries

Zeeland

- 7 *De Sleutel tot de Theosofie*, hoofdstuk VIII: *Reïncarnatie of wedergeboorte*, studiegroep

Zwolle

- 9 *Overpeinzingen van Marcus Aurelius*, studie, Ida Visser
- 23 *De derde grondstelling* (G. Barborka), studie

November 2018

Amersfoort

- 5 *De mens en zijn mogelijke evolutie*, lezing, Louis Staalberg
- 12 *De mens, God en het universum*, studie, Ronald Engelse
- 19 *Ledenavond en genezingsdienst*

Amsterdam

- 10 *De Geheime Leer, deel II: het ontstaan van de mens*, gespreksgroep (11:00)
- 10 *Jnana Yoga: van kennis tot transcendent inzicht in de werkelijkheid*, lezing, José van der Loop (14:00)
- 17 *Een weg tot zelfontdekking* (I.K. Taimni), gespreksgroep (11:00)
- 17 *Theosofie, eeuwige wijsheid voor deze tijd*, inleidende gespreksgroep (14:00)

Den Haag

- 3 *De zeven stralen*, cursus, Anitha Kreuijer en Rien van der Linden
- 4 *Inleiding in de theosofie*, cursus, Wim Leys
- 8 *Illusie en werkelijkheid*, cursus, Anitha Kreuijer en Rien van der Linden
- 10 *Mindfulness*, cursus, Ineke Vrolijk
- 10 *Geheime Leer voor gevorderden*, studiegroep, Ineke Vrolijk
- 11 *Het Goddelijk Plan* (G. Barborka), studiegroep, Wim Leys
- 12 *Heeft Boeddha ons nog iets te zeggen?* lezing, Marian van der Horst
- 17 *De zeven stralen*, cursus, Anitha Kreuijer en Rien van der Linden
- 17 *Stichtingsdag Theosophical Society*, bijeenkomst voor leden
- 18 *Inleiding in de theosofie*, cursus, Wim Leys
- 19 *Een weg tot zelfontdekking* (I.K. Taimni), studiegroep
- 22 *Illusie en werkelijkheid*, cursus, Anitha Kreuijer en Rien van der Linden
- 25 *Het Goddelijk Plan* (G. Barborka), studiegroep, Wim Leys
- 26 *Down to Earth*, filmavond

Haarlem

- 9 *Het Evangelie der Waarheid uit het boek: De Nag Hammadi geschriften*, studie

Naarden

- 4 Morning Talk
- 4 *De eenheid van mens en universum; broederschap der mensheid* gesprek, Ingmar de Boer
- 6 *Wie ben je werkelijk?... een onderzoek*, gesprek, Mark Becking
- 18 *Wat we wel zijn; wat is blijvend in je?* gesprek

Rotterdam

- 6 *De mens, God en het universum*, studie, Ronald Engelse
13 *Het menselijk bewustzijn en de mogelijkheden die dit bewust zijn in zich draagt*, studie, Ineke Vrolijk
20 *Ronde tafelgesprek met leden en belangstellenden*, Kees Rovers
27 *Medische astrologie*, lezing, Frank Tuinstra

Utrecht

- 2 *De Geheime Leer*, studie, Ineke Vrolijk
13 *De mens, God en het universum*, studie, Ronald Engelse
16 *Kabbalah en de zin van het leven*, lezing, Kees Voorhoeve
27 *De hele olifant in beeld*, studie, Marja de Vries

Zeeland

- 4 *De Sleutel tot de Theosofie*, hoofdstuk IX: *kama loka en devachan*, studiegroep

Zwolle

- 13 *Life between Lives; het werk van Michael Newton*, Alice Bouwland
27 *Het verkrijgen van individualiteit* (G. Barborka), studie

December 2018

Amersfoort

- 10 *De mens, God en het universum*, studiemiddag
17 *Lichtfeest*

Amsterdam

- 1 *Mahatma Brief 1* inleidende gespreksgroep (11:00)
1 *Als twee vrienden*, leesgroep naar het boek van J. Krishnamurti (14:00)

Den Haag

- 1 *De zeven stralen*, cursus, Anitha Kreuijter en Rien van der Linden
2 *Inleiding in de theosofie*, cursus, Wim Leys
3 *Een weg tot zelfontdekking* (I.K. Taimni), studiegroep
6 *Illusie en werkelijkheid*, cursus, Anitha Kreuijter en Rien van der Linden

Den Haag (vervolg)

- 8 *Mindfulness*, cursus, Ineke Vrolijk
8 *Geheime Leer voor gevorderden*, studiegroep, Ineke Vrolijk
10 *Enneagram, Tzolkin en Human Design*, lezing, Loes Huijgens
15 *De zeven stralen*, cursus, Anitha Kreuijter en Rien van der Linden
16 *Het Goddelijk Plan* (G. Barborka), studiegroep, Wim Leys
17 *Lichtfeest*, voor leden

Haarlem

- 14 *Het Evangelie der Waarheid uit het boek: De Nag Hammadi geschriften*, studie

Naarden

- 2 Morning Talk
2 *Wat is Meditatie?* gesprek, Ingmar de Boer
4 *Methoden van zelfonderzoek van Ramana Maharshi*, gesprek, Willem van der Kooij
16 *Het verband tussen God en mens, en het theosofische concept van broederschap; we zijn één Zelf?*, gesprek

Rotterdam

- 4 *De mens, God en het universum*, studie, Ronald Engelse
11 *Het menselijk bewustzijn en de mogelijkheden die dit bewust zijn in zich draagt*, studie, Ineke Vrolijk
18 *Lichtfeest*, met Ietske en Ronald Engelse

Utrecht

- 7 *De Geheime Leer*, studie, Ineke Vrolijk
11 *De mens, God en het universum*, studie, Ronald Engelse
21 *Lichtfeest*, alleen voor leden en genodigden

Zeeland

- 2 *De Sleutel tot de Theosofie*, hoofdstuk IX: *bewustzijn na de dood*, studiegroep
21 *Lichtfeest*, voor TVN-leden

Zwolle

- 11 Ceremonie lichtfeest, vredesritueel, verbindende maaltijd.

Activiteitenagenda

Agenda Nederland

Oktober 2018

20 TVN Najaarsdag
ITC - Besant Hall

Maart 2019

16 TVN Voorjaarsdag met Ingo de Jong
Karate-do en theosofie, de kracht van het denken,
ITC - Besant Hall

Agenda Internationaal

September 2018

26 Graz - Oostenrijk
Heilkräuter - Essenzen, Tinkturen und Farben.
Ein Vortrag von Peter PRUGGER

Oktober 2018

3 Linz - Oostenrijk
Numerologie - Das Wesen der Zahlen
Eind Vortrag von Peter Prugger

5-7 Leeds - Engeland
Leeds International Vedic Astrology Conference - From basic concepts to spiritual knowledge

23 Graz - Oostenrijk
Emanuel Swedenborg (1688 - 1722): Der Mensch und das Mystische
Ein Vortrag von Dr. Christa Dorner.

November 2018

3 Leicester - Engeland
Dr Beverley Steffert "Brainwaves"
voor informatie
jrholden9@hotmail.com

7 Hannover - Duitsland
Wir betrachten ein Märchen von Hans Christian Andersen

21 Hannover - Duitsland
Themenabend: Unsere Auseinandersetzung mit Tod und Sterben

Zie voor adressen en tijden van deze bijeenkomsten:
<http://www.theosofie.nl/bijeenkomsten/loges>

Het 'geschenk van de goden' Ali Ritsema

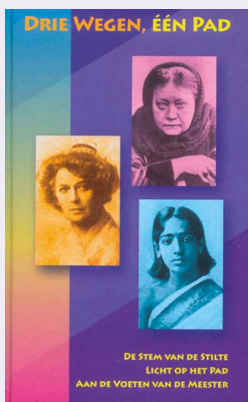
*Ali Ritsema was jarenlang
voorzitter van de Theosofische Vereniging
in Nederland.*

Het 'geschenk van de goden' is een prachtige uitdrukking van Koot Hoomi Lal Singh (KH) in *De Mahatma Brieven (MB)* nummer 28, bladzijde 236 van de Nederlandse editie, en hij voegt eraan toe dat dit geschenk van alles het meest kostbare overblijfsel (Engels: relic) is. In deze brief heeft KH het over 'de nieuwe beschaving' en hij stelt *dat dit slechts het kind zal zijn van de oude*, en dat de eeuwige wet haar eigen gang zal gaan. *Wij hebben de zwakheid, zegt hij, in steeds terugkerende cyclussen te geloven en hopen de wederopstanding van wat voorbij is te **bespoedigen**. De herleving van onze oude kunsten en hoge beschaving ... zullen te bestemder tijd even zeker terugkeren, en in een hogere vorm...We zouden haar **niet kunnen tegenhouden, zelfs wanneer we dit wilden...Wees niet bevreesd; onze kennis zal niet uit het zicht van de mensheid verdwijnen.*** Het is het 'geschenk van de goden'.

De uitdrukking het 'geschenk van de goden' in *De Mahatma Brieven* spreekt mij sterk aan, vooral omdat de wereld in nood is en, naar mijn mening, alleen echt goed geholpen kan worden als we er alles aan doen om die in een betere toestand te krijgen. Dit is slechts mogelijk als de mensheid in het algemeen naar een meer spiritueel niveau van bewustzijn zal groeien. Misschien is de tijd gekomen voor een herleving van de oude kunsten en hoge beschaving in een hogere vorm.

In dezelfde brief wordt ook door KH gesteld: *Wij zullen steeds vrijwilligers vinden om de vermoeide schildwachten te vervangen, en de wereld, hoe slecht zij in de huidige overgangperiode ook is, kan ons nu en dan toch nog enkele mensen verschaffen* (bladzijde 237). Laten we daarom proberen erachter te komen wat wij, die het theosofisch gedachtengoed bestuderen, kunnen doen om zo'n mogelijke en zeer welkome gebeurtenis te bespoedigen en, nog beter, vrijwilligers te worden voor hun werk.

Uit het fragment blijkt duidelijk dat *hun* kennis of 'het geschenk van de goden' in elke zogenaamde 'beschaving' beschikbaar is; er wordt vaak naar verwezen als goddelijke wijsheid of waarheid. Het is heel waarschijnlijk dat de oprichting van de

Theosophical Society en de publicaties van H.P. Blavatsky (HPB) zoals *De Geheime Leer*, *De Sleutel tot de Theosofie*, *De Stem van de Stilte*, de vele artikelen van haar hand (vaak in samenwerking met de meesters) en de publicatie van *De Mahatma Brieven* deel uitmaken van de versnelde herleving van dat wat er in het verleden aan kennis was.

Als wij werkelijk serieus zijn in onze intentie om de mensheid naar een spiritueel niveau van bewustzijn te helpen, dan worden we geweldig geholpen door de beschikbare leringen om de goden en dit kostbare geschenk, *hun* kennis, enigszins te gaan begrijpen.

In de *Letters of H.P. Blavatsky to A.P. Sinnett (LBS)*, Appendix II wordt op bladzijde 376 gesteld dat er twee verschillende soorten kennis zijn: werkelijke kennis en onwerkelijke kennis. Bij werkelijke kennis gaat het om eeuwige waarheden en oorspronkelijke oorzaken, en die zijn niet afhankelijk van geloof of ongeloof van de mens. Onwerkelijke kennis echter heeft te maken met illusoire effecten en is gebaseerd op geloof; het berust op autoriteit. De adept is als enige in het bezit van werkelijke kennis: zijn denkvermogen is 'en rapport', staat in verbinding met het universele denkvermogen. De adept heeft ten volle de perfecte aansluiting gemaakt van zijn ziel met het universele denkvermogen.

Het universele denkvermogen is het aggregaat van alle denkvermogens van de Dhyān Chohans, de hoogste goden. Zij zijn goddelijke intelligenties, belast met de supervisie van de kosmos en geven gehoor aan de goddelijke wijsheid.

Werkelijke kennis is dus 'het kostbare geschenk van de goden', en het is beschikbaar voor diegenen die hun denkvermogen weten af te stemmen op het universele denkvermogen, zoals adepten in staat zijn te doen. De adepten hebben hun kennis altijd voor de mensheid toegankelijk gehouden, en doen dat nog steeds. Zij zijn de verbindende schakels tussen de mensen en de goden; zij zijn van essentieel belang in de natuur en super-natuur, zoals H.P. Blavatsky aangeeft in *The Collected Writings (CW VIII)*, bladzijde 401). De continuïteit van deze verbindingsschakel wordt niet verbroken.

Elke bestudeerder van theosofische leringen zoekt naar, of is geïnteresseerd in deze werkelijke kennis, maar KH maakt duidelijk in *MB 62* dat hun kennis en wetenschap door onszelf verdiend moet worden. *Verlangt iemand van u zo vurig naar kennis en de weldadige krachten die zij schenkt, dat hij bereid is uw wereld te verlaten en de onze te betreden?* vraagt KH in *MB 2* (bladzijde 10). In deze brief vinden we ook op bladzijde 9: *Toegegeven, wij hebben onze scholen en leraren, onze neofieten en shaberons (hogere adepten) en de deur wordt altijd geopend voor de juiste man die klopt. En wij verwelkomen onveranderlijk de nieuweling; maar in plaats van naar hem te gaan, moet hij naar ons komen.*

De vraag is nu of wij er werkelijk vurig genoeg naar verlangen om een weldadige kracht in en voor de wereld te worden. Dat betekent, naar mijn mening, of ons motief het juiste motief is en of onze drijfveer, en dus onze inspanning, sterk genoeg is om *hun* kennis en wetenschap te verdienen. En zo ja: hoe kunnen we deze kennis en wetenschap dan verdienen zodat we een weldoende kracht in en voor de wereld worden? *Want, de ijzeren regel luidt, dat welke vermogens men ook krijgt, men die zelf moet verwerven* (MB 11 bladzijde 73).

En als we 'hun wereld' willen binnengaan, wat is dan het verschil met 'onze wereld'? Wat zijn de kwaliteiten of de karaktereigenschappen die vereist zijn voor de 'juiste man', of mens, voor wie de deur altijd geopend wordt?

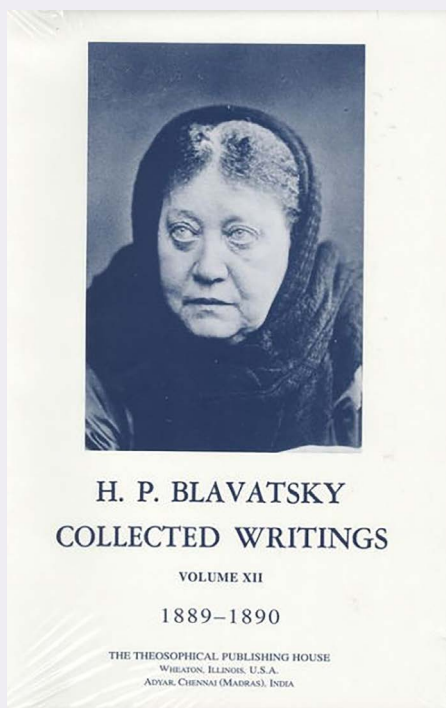
Laten we eens proberen een duidelijker beeld te krijgen van wat vereist wordt. Wat mij raakt, en wat van buitengewoon belang schijnt te zijn voor de meesters, is het gevoel van plicht. KH stelt het volgende: *Maar mijn eerste plicht is jegens mijn meester. En laat ik u zeggen dat plicht voor ons zwaarder weegt dan enige vriendschap of zelfs liefde; daar zonder dit duurzame beginsel, dat het onvernietigbare cement is dat vele duizenden jaren lang de verspreide behoeders van de grootse geheimen van de natuur hecht bijeen heeft gehouden - onze broederschap, ja, onze leer zelf - al lang geleden in onherkenbare atomen zou zijn uiteengevallen* (MB 62, bladzijde 389).

In dezelfde brief vinden we (bladzijde 390): *U bezit niet het geloof dat nodig is om uw wil op te wekken uw louter wereldse intellect te trotseren en te geringachten, en om u een beter begrip te geven van verborgen dingen en onbekende wetten.*

Meester KH maakt in deze brief ook duidelijk dat het pad van de occulte of geheime wetenschap moeilijk te volbrengen is, met ononderbroken inspanning betreden moet worden en met levensgevaar wordt gegaan: *dat er bij elke nieuwe stap die naar het einddoel leidt valkuilen en scherpe doornen zijn; dat de pelgrim die zich erop waagt genoopt wordt eerst de duizend en één furiën het hoofd te bieden en te overwinnen die zijn onwrikbare poorten en toegangen bewaken - furiën wier namen Twijfel, Scepticisme, Smaad, Spot, Afgunst en tenslotte Verzoeking zijn - vooral de laatste...; dat hij een hart en ziel van staal moet hebben, en een ijzeren, onwankelbare vastberadenheid, en toch zachtmoedig, vriendelijk en nederig moet zijn, en iedere menselijke hartstocht, die naar het kwade leidt, uit zijn hart moet hebben gebannen* (bladzijde 390).

Iedereen die deze werkelijke kennis bestudeert zal ondervinden dat de leringen soms niet te bevatten, en verbijsterend zijn. Daarom geeft KH het advies: *Maar als u wilt bereiken wat u zich voor ogen stelt, namelijk een helderder begrip van de buitengewoon diepzinnige en aanvankelijk onbegrijpelijke theorieën van onze occulte leer, mag u nooit toestaan dat uw gemoedsrust wordt verstoord tijdens uw literaire werkzaamheden of voor u zich aan het werk zet. Want het is op het vredige en onbewogen vlak van een onverstoord gemoed, dat de uit het onzichtbare vergaarde visies in de zichtbare wereld tot uitdrukking komen. U zou anders vergeefs zoeken naar deze visies, die flitsen van plotseling licht die al tot de oplossing van zoveel kleinere vraagstukken hebben bijgedragen, en deze alleen kunnen de waarheid voor het oog van de ziel brengen. Wij moeten met angstvallige zorg ons denkgebied bewaken tegen alle vijandige invloeden die dagelijks in onze gang door het aardse leven opdoemen* (MB 11, bladzijde 72 en 73).

Uit het bovenstaande zou de indruk kunnen ontstaan dat het bereiken van werkelijke kennis vooral te maken heeft met studeren met het hoofd of brein, maar als we iets beter kijken wordt duidelijk dat het vooral te maken heeft met 'innerlijk leren', met intuïtie, met 'zien met het spirituele oog'. Om tot een helder begrip van de occulte leer te komen is het noodzakelijk om tot een begrip van binnenuit te komen, en de dingen te zien zoals ze zijn, met het oog van de ziel, op een heldere manier, ongesluierd. KH stelt dit als volgt in MB 62, bladzijde 389: *Hoe groot uw zuiver menselijk intellect ook is, uw geestelijke (spirituele) intuïties zijn helaas zwak en vaag, omdat ze nooit tot ontwikkeling zijn gebracht.*

Ieder van ons beschikt echter in potentie over dit vermogen, het innerlijke zintuig dat bekend staat als *intuïtie*, zegt H.P. Blavatsky in haar artikel *The Beacon of the Unknown*, *maar het komt zelden voor dat iemand weet hoe hij dit moet ontwikkelen. Het is het enige vermogen waardoor mensen en dingen in hun ware kleuren worden gezien. Het ontwikkelt zich in ons naarmate we er gebruik van maken, en dat helpt ons ook om de werkelijke en absolute feiten met veel meer zekerheid waar te nemen en te begrijpen dan alleen maar via het simpele gebruik van onze zintuigen en onze verstandelijke redeneringen* (CW XI, bladzijde 253). Dit vermogen, onze intuïtie, is een vermogen waardoor we werkelijke kennis kunnen verkrijgen; het is het vermogen om waarheid te zien. Dit maakt het mogelijk om greep te krijgen op het universele, en van daaruit verder te gaan naar de details (zie CW X, bladzijde 349/350).

Ijdelheid lijkt ons vaak te verblinden bij datgene wat in eerste instantie binnenkomt als een sterke intuïtie. Ijdelheid sluit het denkvermogen krachtdadig voor het binnentreden van een nieuwe waarheid. Daardoor komen we tot overhaaste conclusies, zonder het onderwerp volledig te hebben bestudeerd, en voordat de lering ten volle is uitgewerkt. We luisteren dan alleen naar de stem van zelfbewieroking en zelfvoldaanheid en houden vast aan onze gezichtspunten, of die nu juist zijn of verkeerd. De heer Boeddha waarschuwde zijn gehoor in het bijzonder tegen het vormen van geloven die gebaseerd zijn op traditie of autoriteit en vóórdat het onderwerp terdege onderzocht werd (zie CW X, bladzijde 129).

In CW IX, bladzijde 400-G, het artikel *Conversations on Occultism* over het gesprek tussen een student en een wijs iemand, vraagt de student hoe iemand kan weten wanneer verborgen kennis werkelijk uit het innerlijke Zelf komt. In zijn antwoord wijst de wijze erop dat *intuïtie ontwikkeld moet worden en iets moet op de ware filosofische basis beoordeeld worden, want als het in tegenspraak is met de ware algemene regels, dan is het verkeerd. Het zou gekend moeten worden vanuit een diepe en grondige analyse waardoor we erachter komen wat alleen uit zelfzucht voortkomt en wat niet... Het vermogen tot weten komt niet vanuit het bestuderen van boeken, en ook niet louter en alleen vanuit filosofie, maar vooral door het steeds wezenlijk in praktijk brengen van altruïsme in daad, woord en gedachte; want dat zuivert de ziel van de lagen waarmee zij bedekt is en maakt het mogelijk het licht in het brein-denkvermogen te laten schijnen. Aangezien het brein-denken de ontvanger is tijdens de toestand van waken, moet het gezuiverd worden van de waarneming via de zintuigen. De meest zuivere manier om dit te doen is door filosofie te combineren met de hoogste naar buiten gerichte innerlijke deugden.*

Dit leidt ons tot dezelfde vraag die de student dan stelt: 'Noem eens een paar manieren waardoor intuïtie ontwikkeld wordt?' Het antwoord van de wijze luidt als volgt: *Allereerst door te oefenen, en ten tweede door haar (intuïtie) niet voor zuiver persoonlijke doeleinden te gebruiken. Oefenen houdt in dat je doorzet, ondanks vergissingen, blauwe plekken en kneuzingen, tot zij vanuit oprecht pogen op eigen kracht tevoorschijn komt. Dit betekent niet dat we verkeerde dingen kunnen doen en het resultaat laten voor wat het is, maar dat we, nadat het geweten gevestigd is op een juiste basis door de gouden regel te volgen, ruimte geven aan de intuïtie en haar daardoor versterken. Het is onvermijdelijk dat we in het begin vergissingen maken, maar als we oprecht zijn zal de intuïtie spoedig helderder worden en zullen we geen vergissingen maken. We zouden aan onze studies de werken van hen kunnen toevoegen die in het verleden dit pad hebben betreden en hebben ontdekt wat werkelijk is en wat niet. Zij geven aan dat het Zelf de enige werkelijkheid is. Aan het brein moeten bredere standpunten over het leven aangeboden worden, bijvoorbeeld door de studie van de leer van reïncarnatie: dat biedt een grenzeloos veld van mogelijkheden. We moeten niet alleen onzelfzuchtig zijn, maar alle plichten vervullen die karma ons gegeven heeft. Zo zal intuïtie ons de weg van dienstbaarheid en plicht, en het ware pad van het leven aangeven.*

In *De Geheime Leer*, deel I, (bladzijde 46, noot 2, over 'het geopende oog van de Dangma') legt H.P. Blavatsky uit dat het innerlijke spirituele oog en het vermogen dat

zich erdoor manifesteert geen helderziendheid is zoals algemeen wordt opgevat (dat wil zeggen het vermogen om op een afstand te zien), maar veeleer het vermogen van spirituele intuïtie, waardoor rechtstreekse en stellige of zekere kennis kan worden verkregen. Hoe die kennis verkregen wordt, wordt duidelijk in een beschrijving die aan HPB wordt toegeschreven: *Kennis komt in visioenen, eerst in dromen en dan in beelden die tijdens meditatie aan het innerlijk oog worden getoond. Op die manier heb ik het hele systeem van evolutie geleerd, de wetten van zijn en al het andere dat ik weet - de mysteriën van leven en dood, de werkingen van karma. Geen woord van dit alles werd op de gebruikelijke manier tot mij gesproken, behalve, misschien bij wijze van bevestiging van wat aldus aan mij gegeven werd - niets werd me door middel van schrijven geleerd. En kennis op die manier verkregen is zo helder, zo overtuigend, zo onuitwisbaar wat betreft de indruk die het op het denkvermogen maakt, dat alle andere bronnen van informatie, alle andere manieren van onderwijs waarmee wij vertrouwd zijn, in vergelijking hiermee tot onbeduidendheid vervallen* (CW XIII, bladzijde 285).

Om de innerlijke visie te activeren moet de student zijn hele aard, zowel moreel, mentaal als fysiek, zuiveren. Als het denkvermogen niet perfect zuiver is, kan het de herinneringen die vanuit een hoger gebied komen niet vasthouden. Een handeling kan worden uitgevoerd terwijl er weinig of geen aandacht aan wordt besteed, en dat is naar verhouding van weinig belang. Maar als erover is nagedacht, of lang bij stil is gestaan, dan is het effect duizendmaal groter. Daarom is het van het grootste belang om de gedachten zuiver te houden. Onze lagere aard moet dermate gezuiverd worden dat de trillingen in harmonie zijn met de hogere aard, en dit is niet gemakkelijk. Zelfs de hoogste adept, in een nieuw lichaam gekomen, worstelt hiermee en vindt het moeilijk om het te onderwerpen (CW XII, bladzijde 692).

In staat te zijn van binnenuit, via ons innerlijk oog, een glimp op te vangen van werkelijke kennis, *hun* kennis, vereist hard en inspannend innerlijk werk. Wij worden geweldig geholpen en ondersteund door de beschikbare leringen, zodat we de weg niet kwij raken op deze reis naar binnen. Het hangt voor een groot deel af van onze vastberadenheid en ijver hoe succesvol we zullen zijn, maar als we volharden zal ons begripsvermogen geleidelijkaan groter worden, en wat we zelf zijn gaan begrijpen kunnen we doorgeven aan anderen. Het deel van dit 'geschenk van de goden', van dit kostbare overblijfsel of relikwie dat via HPB en de meesters aan de mensheid is doorgegeven, is niet zonder reden gegeven: het is een poging om de evolutionaire reis van de mensheid te versnellen, naar een spiritueel niveau van bewustzijn. Als we oprecht een weldoende kracht in en voor de mensheid willen worden, laten we dan proberen ons aan te sluiten bij de hogere krachten, en niet vergeten 'een voortdurend oog gericht te houden op de menselijke vooruitgang en volmaaktheid die de geheime wetenschap ons toont' (*De Gulden Treden* van HPB).

Uit: *The Theosophist*, februari 2018

Wijzen zijn zonder gehechtheid **C.A. Shinde**

Prof. C.A. Shinde is landelijk spreker van de Theosophical Society (Adyar) en bibliothecaris van de Adyar Library. Hij gaf deze voordracht, *The Wise are without Attachment*, in 2008, tijdens de internationale conventie van de TS in Adyar.

Als wij de vragen stellen *Wie is gehecht aan zijn daden?* en *Wiens handelingen vinden plaats zonder gehechtheid?* dan schiet ons misschien het antwoord te binnen dat de onwetende gehecht is aan zijn handelingen, maar dat de handelingen van een wijs persoon plaatsvinden zonder dat deze zich daaraan hecht.

We zouden de bewering 'Wijzen zijn zonder gehechtheid' in twee delen kunnen opsplitsen, als we de werkelijke betekenis van deze uitspraak proberen te vatten. Ten eerste begrijpen wie wijs is, en ten tweede het proces van loslaten bekijken.

Laten wij naar het eerste kijken: wie is wijs? Je kunt antwoorden dat, te midden van alle levensrijken op aarde, het de menselijke soort is die wijs is. De wetenschappelijke naam van de mens is 'homo sapiens'; homo is de soortnaam die 'mens' betekent en sapiens is de soortnaam die 'wijs' betekent. Dus homo sapiens betekent 'de wijze mens'. Het is gemakkelijk om jezelf als wijs te beschouwen, maar het blijkt niet zo makkelijk om op een wijze manier te handelen. Wijs handelen betekent hogere waarden in het leven in te brengen.

De mens, een unieke soort

De mens is zelfbewust, dat wil zeggen: bewust van zichzelf. Waar andere soorten een collectief bewustzijn hebben dat deel uitmaakt van de eigen soort, is de mens een unieke soort in die zin dat hij vragen kan stellen: alleen de mens kan vragen stellen en onderzoekend vragen naar zijn oorsprong en zijn plaats in de natuur. Zijn grote volumineuze brein en rechtopstaande houding onderscheidt hem van andere primaten. Met dit evolutionaire voordeel heeft hij een diepe gevoeligheid ontwikkeld voor de realiteit van zijn leven en de situaties rondom zich. Zijn brein, denkvermogen en bewustzijn voegen zich samen, om kennis te leveren op drie verschillende niveaus, en dat maakt hem steeds wijzer. Zijn brein helpt hem met het verwerken van gevoelsdata, zijn denkvermogen bespiegelt de verzamelde data, en zijn bewustzijn schenkt hem subjectiviteit: zo kan hij kennis uit de eerste hand verwerven. De mens kan op deze manier met zijn onderzoekende natuur een

intellectuele overtuiging verkrijgen, en heeft de potentie om een stap verder te gaan naar spiritueel inzicht of intuïtief bewustzijn. Kortom, de mens is uniek en heeft het potentieel om wijs te worden, als hij zich bevrijdt van zijn dierlijke reflexen en dierlijke hartstochten. Dankzij zijn dierlijke hartstochten en reflexen is hij verbonden met zijn groep, en is hij bereid om vals te spelen en te vechten met andere groepen.

Het is algemeen gebruikelijk te bekijken of iets goed is of slecht, of iets bruikbaar is of niet. Dat is echter niet voldoende om wijs te worden. Een wijs persoon draagt verantwoordelijkheid. Mens zijn betekent leven in een staat van verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheidszin is in de psychische natuur van de mens ingebouwd als een positieve kracht, en dat is de reden waarom hij heen en weer kan bewegen tussen twee polen. Aan de ene pool bevindt zich het gevoel voor verantwoordelijkheid, en aan de andere de dierlijke reflexen die daaraan trachten te ontvluchten. Daarom is de mens in verwarring en blijft hij steken in een voortdurende innerlijke worsteling. De mens handelt vaak niet wijs, omdat hij de neiging heeft te willen ontsnappen aan verantwoordelijkheid. Dat is een zuiver biologische impuls, een vorm van egoïsme die leidt tot gehechtheid en zelfzucht. In dit opzicht is de mens wel een unieke soort die door het derde millennium reist. Laten we ons afvragen of het niet eens tijd wordt om onze verantwoordelijkheid te aanvaarden voor onze toekomstige generaties en voor de planeet waarop wij samen evolueren.

Eigenschappen van wijze mensen

De mensheid zou kunnen weten dat wijze mensen verantwoordelijkheid begrijpen en gebruiken als één van die onzichtbare menselijke krachten, zoals wilskracht. Als de mens verantwoordelijkheidsgevoel heeft kan hij zijn bestaan verbeteren. Hij leert kennis in praktijk brengen, wat de belangrijke eigenschap van verantwoordelijkheidsgevoel is. Hij weet dat mens zijn betekent te leven in een staat van verantwoordelijkheid. Hij begrijpt dat fundamentele ethische principes in praktijk kunnen worden gebracht. Hij begrijpt dat wijs zijn betekent het leven in stand houden, het leven bevorderen en zich ontwikkelend leven tot een hogere waarde brengen. Hij beseft dat het onverstandig is om leven te vernietigen, te beschadigen, en weg te houden van ware ontwikkeling. Hij is niet blij en ook niet boos over zijn lot in dit huidige leven (prarabdha karma).

Hij begrijpt dat de problemen die hij vandaag het hoofd biedt de kleine uitdagingen waren van gisteren die hij over het hoofd had gezien. Hij weet dat als hij een uitdaging niet aanneemt wanneer deze zich voordoet, hij later geconfronteerd wordt met het 'uitgegroeide' om op te lossen. Vergelijk het maar met het negeren van een welp zolang die een welp is: later zul je geconfronteerd worden met de volwassen leeuw. Door verantwoordelijkheid te aanvaarden schept hij subjectieve waarden en vestigt hij morele codes bij het opzetten van sociale contacten. Hij is in niet alleen in staat tot leren en begrijpen vanuit zijn eigen ervaringen, maar ook door te kijken naar anderen. Hij hoeft zelf die ervaringen niet door te maken, maar hij kan de ervaringen van anderen tot zijn eigen ervaringen maken. Deze eigenschap van waarnemen bepaalt de kwaliteit van zijn perspectief en zijn besef van waarden. Hij brengt kennis in praktijk en als hij hierbij intelligentie, gevoeligheid en zijn waarnemingen in praktijk brengt, begint zijn reis van domheid naar intelligentie,

van zelfzucht naar altruïsme. Vanzelfsprekend volgen andere mensen hem, omdat altruïsme, edelmoedigheid en vrijgevigheid uitstralende eigenschappen zijn. Zijn leven is een leven van bescheidenheid, van grootmoedig observeren, van luisteren. Hij behandelt iedereen gelijk, zonder personen speciaal te bevoordelen. Hij is een kind te midden van de kinderen, een jongere tussen volwassenen, oud te midden van ouderen, dapper te midden van de dapperen en hij deelt in de ellende van de verdrukten. Kortom, hij is zowel 'mahabhokta' (grote genietter) als 'mahakarta' (grote doener). Dus, hoe kunnen wij wijs worden? Het is een reis van dierlijkheid naar goddelijkheid.

Een reis van dierlijkheid naar goddelijkheid

Het tweede deel van deze bewering is het proces van loslaten, van onthechting, te begrijpen. Dit is te vergelijken met de reis vanuit 'de hal van onwetendheid', via 'de hal van lering' naar 'de hal van wijsheid', zoals door H.P. Blavatsky beschreven wordt in *De Stem van de Stilte*. In de hal van lering leert de mens om stap voor stap te denken en te bespiegelen, verdiept hij zijn begrip van het leven en van bepaalde belangrijke beweringen en komt hij dichterbij grotere wijsheid. Laten wij eens kijken naar de opmerking van J. Krishnamurti, *U bent de wereld*, wat geen wiskundige bewering is, maar het inzicht van een wijs persoon. Er zijn vele manieren om deze bewering te begrijpen. Als je de bewering 'u bent de wereld' letterlijk neemt, dan is het woord 'wereld' een naam zonder inhoud erachter. Krishna of Jezus zijn namen, en de individuen achter die namen zijn de realiteit. Op soortgelijke wijze is het woord 'wereld' de naam, en wij allemaal samen zijn de realiteit. Dit is de eerste stap naar het begrijpen van de betekenis van het woord 'wereld' als een verzameling van individuen.

De tweede stap is vervolgens te begrijpen wat onze bijdrage als individuen kan zijn. Als wij lelijk zijn, dan dragen wij bij aan de lelijkheid van de wereld. Als de wereld vol corruptie, haat, jaloezie, boosheid, hebzucht, ambitie enzovoort is, dan aanvaardt de leerling met de volgende stap dat hij hiertoe bijgedragen heeft: hij kan de verantwoordelijkheid hiervoor niet naar iemand anders afschuiven. Op het moment dat hij iemand veroordeelt, begrijpt hij dat hij zichzelf veroordeelt. Op deze wijze verwerft hij een holistische kijk op de wereld, waarbij hij deze veeleer ziet als een geïntegreerd geheel dan als een verzameling van losse onderdelen.

Bij de derde stap begrijpt hij de ware betekenis van het woord 'wereld'. Hij vraagt zich af: hoe kan men verantwoordelijk gehouden worden wanneer men goede gedachten denkt, goede wil voelt en juist handelt? Hij reflecteert diep en eerlijk, en beseft dat hij niet steeds hetzelfde is, want soms is hij geagiteerd en gebruikt hij toch harde woorden. Hij begrijpt dat dit zijn bijdrage is aan de lelijke staat van de 'wereld'. Zo aanvaardt hij zijn verantwoordelijkheid en begrijpt hij de werkelijke waarde van de bewering 'u bent de wereld'. Dan beseft hij dat mens zijn inhoudt te leven in een staat van verantwoordelijkheid. Het wordt zijn eigen ontdekking dat hij niet slechts een deel van de wereld vormt, maar dat hij de wereld is. Zoals hierboven is aangegeven is verantwoordelijkheid de ingebouwde eigenschap van de psychische natuur en deze wordt weerspiegeld door het handelen.

Hij gebruikt zijn gaven als een verantwoordelijkheid en niet als een bezit. Zijn tijd, capaciteiten en bezit vormen zijn gaven, en hij zet ze in voor het welzijn van de mensheid. Met deze grootmoedige en nobele eigenschap stijgt hij uit boven kleingeestigheid en wordt hij wijs. Zo stijgt hij van het persoonlijk ego naar een spiritueel ego. In deze zin is het een spectaculaire vooruitgang, een kwantumsprong van dierlijkheid naar goddelijkheid.

Dan heeft hij ware kennis, die vanzelf grootmoedigheid en tevredenheid teweegbrengt. De worsteling die bij de persoonlijkheid hoort verliest zijn kracht. Annie Besant zegt *dat er incarnaties van verschil zijn tussen een onwetende en een wijze.*

Hoeveel mensen zouden in staat zijn om een heilige te herkennen? Om zo iemand te herkennen is er iets binnenin ons dat resoneert met, of zich afstemt op de natuur van die heilige: het trilt in harmonie met die persoon mee. Het is een wet dat, als de mens harmonie schept in zichzelf, de goddelijke harmonie zich door hem manifesteert: zo wordt hij 'heel' en wijs. Het tegengif voor gehechtheid is onthechting of loslaten.

Onthechting is de essentie van deugd

Het proces van onthechting is de deugd van handelen zonder gehechtheid. De mens zou eerst kunnen leren onderscheiden op welke manier hij gehecht is. Uit onwetendheid en egoïsme is hij gehecht aan actie; daardoor is hij onderworpen aan karma, wat hij noodlot, geluk of lotsbestemming noemt. Hij is gehecht aan zijn lichaam, en wordt bewogen door emoties en gedachten. Hij is psychologisch geïsoleerd en leeft steeds meer voor zichzelf, waarbij hij anderen louter voor zijn eigen voordeel gebruikt: hebzucht, egoïsme en oneerlijkheid zijn hiervan de kenmerken. Hij reageert snel, waarbij hij noch volledig begrijpt noch werkelijk waarneemt wat er gaande is. Het idee van 'ik' en 'mijn' overheerst.

Het ego is de gedachte 'ik, mij en mijn', maar het ware 'ik' is het zuivere Zelf. Als wij het zuivere Zelf beschouwen als een ego, dan worden wij egoïstisch. Als wij het Zelf beschouwen als het denkvermogen, dan worden wij denkvermogen; als wij het zien als het lichaam, worden wij het lichaam. Het is de gedachte die muren of omhulsels opbouwt, op zovele manieren. Mensen zijn gehecht aan hun dieren, hun huisdieren, tuin of boerderij, hun status, meubels, zoon of dochter, hun goden, hun religie, hun land enzovoort. Hun leven is gestoeld op materiële gehechtheid, evenals op gehechtheid aan dogma, geloof, denkbeelden enzovoort. Men kan goed geïnformeerd en zeer geleerd zijn, maar nog steeds wellustig, hebzuchtig en kleinzielig. Waar ware kennis is, is geen gehechtheid. Als de kennis van de mens hem niet helpt om onthecht en vrij te worden, dan is er iets mis met zijn interpretatie of begrijpen.

Wat nodig is voor onthechting is begrijpen en aanvaarden van de gehechtheid, te leren inzien dat er onder gehechtheid pijn, angst, jaloezie en bezorgdheid schuilgaat. Het is waar: je kan niet voorkomen dat zich in het brein indrukken vormen die zich daar ophopen, omdat het brein gegevens automatisch opslaat: wij hebben nu

eenmaal cerebrale gedragspatronen. Wij hoeven niet de moeite te nemen om dit automatisch registreren van indrukken in het brein stil te leggen, maar wij kunnen wél voortdurend aandacht schenken aan dit proces van registreren, en leren onze eigen reacties daarop te zien. Ware kennis kent geen gehechtheid. Zo is het je vereenzelvigen met je lichaam en je denkvermogen een illusie.

Het lichaam is niet werkelijk, en ieder deeltje ervan verandert voortdurend. Dit geldt ook voor het denkvermogen. Het ene moment is men gelukkig, het volgende ongelukkig: het als een voortdurend veranderende draaikolk. Zodra de mens leert begrijpen en beseffen dat lichaam en denkvermogen een reeks van steeds veranderende verschijnselen vormen, verliest hij zijn gehechtheid of vereenzelviging ermee. Met ware kennis wordt de mens actief op het fysiek niveau en niet lui. Op het emotionele vlak koestert hij geen boosheid, wellust of hebzucht; op het mentale vlak bezit hij geen trots en afgunst. Hij raakt onthecht, en dat wordt zijn voornaamste deugd. Dit helpt hem vervolgens om zichzelf op orde te brengen, veeleer dan dat hij anderen op hun nummer zet.

Uit: *The Theosophist* van juli 2009

Vertaling.: A.M. Iken.

MANY HANDS MAKE LIGHT WORK **Oproep**

Al het werk voor de TVN wordt gedaan door vrijwilligers, meestal leden van de vereniging. We kunnen nog mensen gebruiken met specifieke vaardigheden en ervaring: in de ICT (computervaardigheden algemeen, Wordpress), publiciteit, marketing, secretariaat, facilitaire ondersteuning, en voor het geven van trainingen zoals spreken in het openbaar, presenteren (PowerPoint), lezingen en cursussen maken en geven.

Wie iets te bieden heeft en graag de Theosofische Vereniging in Nederland wil dienen kan zich melden bij:

Wim Leys, voorziter TVN
E-mail: wimleys@ziggo.nl - mobiel: 06 3374 0008

Besant-dag op 1 oktober

De wet van opoffering **Annie Besant**

Annie Besant (1847-1933) was een sociaal en politiek hervormer, strijdbaar als activiste voor vrouwenrechten, schrijfster, uitzonderlijk spreekster, van 1907 tot 1933 de tweede International President van de Theosophical Society (Adyar) en oprichtster van de Theosophical Order of Service.

Inleiding

Binnen de Theosophical Society Adyar (TS) is 1 oktober een belangrijke dag, want op deze 'Besant-dag' wordt teruggekeken naar het leven van deze bijzondere vrouw die zoveel heeft betekend, onder andere voor de vrouwenrechten in India, en voor de TS. Bijeenkomsten van de TS worden vaak geopend en gesloten met haar 'Aanroep tot Eenheid' of 'Universal Mantram': *O, verborgen leven, trillend in elk atoom...* Annie Besant wordt wel 'The Diamond Soul' genoemd. Op het Internationaal Theosofisch Centrum in Naarden ligt in de 'Garden of Remembrance' een gedeelte van haar as, bij de gedenksteen met daarop vermeld haar geuzennaam: 'Warrior'.

De wetten van het hogere leven

Haar boek *The Laws of the Higher Life* (TPH, 1903) bevat lezingen van de jaarlijkse conventie van de Indiase afdeling van de TS in Varanasi, India. Hieronder volgt een gedeelte uit het laatste hoofdstuk.

Zij die verschillen onderscheiden gaan van dood tot dood, zo vermelden de heilige Hindoe-geschriften, de Sruti. De mens die verschillen ziet is in werkelijkheid voortdurend aan het sterven, want hij leeft in de vorm die ieder moment bederft en daarom de dood is. Hij leeft niet in de geest, die leven is.

Precies in de verhouding dat u en ik, mijn broeders en zusters, de verschillen tussen elkaar niet erkennen, maar de eenheid van alle leven ervaren en weten dat dat leven gemeenschappelijk is voor iedereen; weten dat niemand het recht heeft om op te scheppen over zijn deel, of er trots op te zijn dat dat anders is dan het deel van een ander, precies in die verhouding en evenredig daarmee zullen wij een spiritueel leven leiden. Dat is het laatste, ultieme woord van wijsheid, naar het schijnt, dat wijze mannen en vrouwen ons geleerd hebben. Niets dat minder is dan dit ideaal kan wijsheid of waarlijk leven genoemd worden.

O, als ik u toch maar één kort ogenblik, door de vaardigheid van mijn tong of de hartstocht van mijn bewogenheid één glanspuntje kon tonen van de vage glimp die ik door de gratie van de meesters heb mogen opvangen van de glorie en de schoonheid van het leven dat geen verschil kent en geen afgescheidenheid ziet, dan zou de betovering van die heerlijkheid uw harten zo veroveren, dat alle schoonheid van de aarde slechts lelijkheid zou lijken, al het goud van de aarde slechts afval, alle aardse schatten slechts stof langs de weg, in vergelijking met die niet uit te drukken vreugde van het leven dat zichzelf kent als één.

Het is moeilijk om dit vast te houden, zelfs wanneer men het echt ervaren heeft, te midden van de afgescheiden levens van mensen, te midden van de schone schijn van de zintuigen en de misleidingen van het denkvermogen. Het eenmaal gezien te hebben, al was het maar een ogenblik, dat verandert de hele wereld. Als dan óók nog de grootse verhevenheid of majesteit van het Zelf is waargenomen, dan lijkt geen ander leven het waard om geleefd te worden.

Hoe kunnen wij dit verwerklijken, hoe kunnen wij ons dit eigen maken, deze prachtige erkenning van het leven voorbij alle levens, van het Zelf voorbij alle zelden? Alleen door dagelijkse handelingen van verzaking, afstand doen van het niet essentiële, in de kleine dingen van het leven. Dat kan door te leren om in elke gedachte, in elk woord en in elke handeling de eenheid van leven in de praktijk te brengen en lief te hebben. Het gaat duidelijk niet alleen om het verwoorden, maar om het bij iedere gelegenheid in praktijk te brengen, door anderen voorop en onszelf als laatste te stellen, door altijd de noden van anderen te zien en te trachten deze te verhelpen, door te leren onverschillig te blijven voor de eisen van onze eigen lagere aard, door te weigeren daarnaar te luisteren. Ik ken geen andere manier dan dit nederige, geduldige en aanhoudende streven, uur na uur, dag na dag, jaar na jaar, totdat uiteindelijk de bergtoppen bedwongen zijn.

Wij praten over afstand doen, 'de grote verzaking'. Wij spreken over hen, voor wiens voeten wij buigen als zij die 'de grote verzaking waargemaakt hebben'. Denk en droom echter maar niet dat zij hun verzaking pas bereikten toen zij, staande op de drempel van nirvana het snikken van de wereld in doodsnood hoorden, en toen nog eens teruggingen om te helpen. Het was namelijk niet op dat moment dat de ware, de grote verzaking bereikt werd. Zij bereikten deze keer op keer, in de honderden levens die achter hen liggen. Zij bereikten dit door de voortdurende beoefening van de kleine verzakingen van het leven, door voortdurend medegevoel, door dagelijkse opofferingen in het gewone menselijke leven. Zij bereikten dit dus niet in dat laatste uur toen zij op de drempel van nirvana stonden, maar in de loop van vele levens van opoffering. Op een gegeven moment werd de wet van offering dusdanig de wet van hun wezen, dat er op het laatste moment niets meer restte om te doen toen de keuze aan hen was, behalve in het logboek van het universum de ontelbare verzakingen uit het verleden te registreren.

U en ik, mijn broeders en zusters, kunnen, als wij dat willen, vandaag een begin maken met de grote verzaking. Als wij er nu in ons gewone dagelijkse leven niet aan beginnen, gedurende ieder uur van onze omgang met onze medemensen,

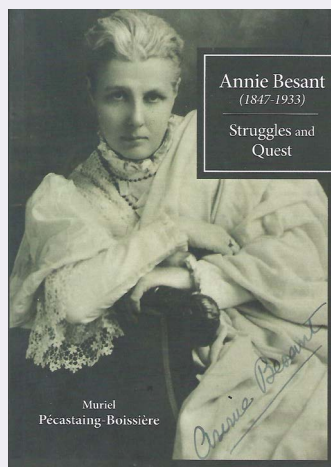
wees er dan van verzekerd dat wij dat zeker niet zullen kunnen wanneer wij op de bergtop staan. Het gaat om de dagelijkse gewoonte van opoffering, de gewoonte om bedachtzaam te werk te gaan, de gewoonte om altijd te geven en niet te nemen. Alleen op die manier leren we datgene te bereiken wat de uiterlijke wereld 'de grote verzaking' noemt. Wij zijn over het algemeen dromers die denken aan grote daden van heldendom en aan hevige beproevingen; wij veronderstellen dat het leven van discipelschap bestaat uit enorme bezoeken waarop de discipel zich voorbereidt en waar hij naartoe marcheert met een open vizier, en dat die discipel dan door slechts één opperste inspanning, door één dappere worsteling, zijn overwinningskroon verwerft!

Broeders en zusters, dat is dus niet het geval. Het leven van de discipel is één lange reeks van kleine verzakingen, één lange rij van dagelijkse opofferingen, één voortdurend sterven in de tijd, opdat het hogere eeuwig zal leven. Het is niet een enkele daad die de wereld in verbazing brengt en een persoon tot een ware discipel maakt. In een dergelijk geval zouden helden of martelaars grootser zijn dan de discipel! Het leven van de discipel wordt geleefd in de thuissituatie, in de stad, op kantoor, op de markt, ja, midden in het gewone leven. Iemand die het ware leven van opoffering leidt heeft dat zelf niet eens in de gaten. Het wordt zo'n gewoonte dat er geen inspanning voor nodig is, en is iets vanzelfsprekends geworden. Als wij een dergelijk leven van opoffering leven, als wij zo'n leven van verzaking leven, als wij, dagelijks en stug volhoudend, onszelf geven voor anderen, dan vinden wij onszelf op een dag terug op de top van de berg en ontdekken wij dat wij de grote verzaking bereikt hebben, zonder zelfs maar te denken dat er een andere manier van handelen mogelijk was...

VREDE AAN ALLE WEZENS

Uit: *The Theosophist* van augustus 2008

Vertaling: A.M. Iken

Bestuurstafel

Van de bestuurstafel – september 2018

Op zaterdag 30 juni 2018 vond een zeer succesvolle dag plaats met Vicente Hao Chin Jr. uit de Filipijnen. Hij sprak over onderwijs, één van de belangrijke thema's uit zijn boek *Het proces van zelf-transformatie, onderzoek van ons hogere potentieel om effectief te leven* dat in het Nederlands is gepubliceerd. Zijn presentatie van opvoeding en onderwijs op het Golden Link-College waar niet gewerkt wordt met straf of onderlinge competitie was zeer indrukwekkend.

De dag werd bezocht door leden, niet-leden, vertegenwoordigers van de Orde van de Tafelronde en van Point Loma en veel internationale vertegenwoordigers van de Theosophical Society (Adyar). Delaatsen waren aanwezig voor intensieve strategische besprekingen daarna,

gedurende vijf dagen, inclusief een vergadering van de internationale algemene raad (General Council) die voor het eerst plaatsvond in Naarden. Uiteraard was de International President Tim Boyd aanwezig, evenals de International Vice President Deepa Padhi, de International Secretary Marja Artamaa en vele anderen. De besprekingen waren bijzonder vruchtbaar, en u kunt een weergave ervan vinden in het artikel van Tim Boyd in dit nummer.

Op het achterblad van deze *Theosofia* ziet u de deelnemers van het elfde wereldcongres van de Theosophical Society (Adyar) dat van 4 tot en met 8 augustus 2018 plaatsvond in Singapore. Het thema was *Consciousness, Contemplation, Commitment: The Future is Now*. Wereldcongressen worden om de zeven tot tien jaar gehouden, ergens in de wereld. De eerste keer dat dit in Azië plaatsvond was in 1925 in Adyar, India. Dit keer dus in Singapore, die markante stadstaat in Zuidoost-Azië, met een oppervlakte zo groot als onze Noordoostpolder en met een inwonertal van zes miljoen mensen. De levensstandaard daar is vergelijkbaar met die in West-Europa en de USA. Er bestond al lang een loge van de TS, maar in 1995 was het ledenaantal teruggelopen tot zes leden. De huidige voorzitter, Chong Sanne heeft toen met zijn team alles op alles gezet, en anno 2018 heeft de loge in Singapore driehonderdtachtig leden! Dat een dergelijk team ook in staat is om een wereldcongres te organiseren laat zich denken, en dat is nu ook bewezen. Het congres was een bijzonder dynamische gebeurtenis die heel harmonisch verliep. Er waren honderdtweeënzeventig bezoekers uit vijftintig landen. In het totaal waren er ongeveer zestien lezingen van hoog niveau, zes workshops en een slotdiscussie met vragen aan en antwoorden van een panel bestaande uit vijf prominente sprekers van het congres. Alle lezingen, en de slotdiscussie zijn

Bestuurstafel

op video te zien via de website van de Theosophical Society, www.ts-adyar.org. Ook alle foto's zijn daar te bekijken. Het sub thema *The Future is Now* werd vanuit meerdere kanten belicht, en alle aanwezigen voelden de gerichtheid op de toekomst van onze vereniging: men voelde zich aangespoord om het werk in de eenentwintigste eeuw een nieuwe impuls te geven.

Na het wereldcongres vond op 9 en 10 augustus 2018 de vierde internationale conferentie plaats van de TOS, de Theosophical Order of Service. Het internationale handboek werd uitgedeeld, met ideeën hoe dit werk kan worden opgezet. Het motto van de TOS, in 1908 opgericht

door Annie Besant, is *Towards a union of those who love in the service of all that suffers*. Hier volgen (slechts enkele) voorbeelden van besproken projecten. Adyar: het tegengaan van vrouwen-mishandeling, het bieden van opleidingen en het organiseren van medische hulp en hulpmiddelen. Hongarije: hulp aan de zigeunergemeenschap. Italië: hulp aan Syrische vluchtelingen in opvangkampen, vooral aan kinderen, hulp bij natuurrampen als aardbevingen en overstromingen, en het door de TOS Italië gefinancierde en nieuwgebouwde weeshuis. Filippijnen en Pakistan: onderwijs. In vrijwel alle landen worden, naast de praktische hulp ook meditatie voor wereldvrede en genezingsdiensten gehouden. In Nederland is de TOS op kleine schaal werkzaam, bijvoorbeeld in de vorm van het bezoeken van vaak oudere leden die niet meer naar bijeenkomsten kunnen komen. Iedereen die specifieke projecten wil steunen kan zich oriënteren op www.international.theoservice.org

Op 20 oktober 2018 zal de TVN-najaarsdag plaatsvinden op het ITC in Naarden. Het onderwerp is *De Yoga Sutra's van Patañjali*. De dag zal worden verzorgd door José van der Loop en Ingmar de Boer. Ravi Ravindra – die over deze belangrijke tekst, toen hij jaren geleden in Naarden hierover een seminar gaf, sprak woorden van de volgende strekking: “De yoga-aforismen van Patañjali vormen dé basistekst op het gebied van raja-yoga, equivalent aan het theosofische pad”. In aforisme 1.2 wordt gezegd dat yoga moet leiden tot innerlijke stilte.

Informatie: www.theosofie.nl - Najaarsdag 20 oktober 2018 “*De Yoga Sutra's van Patañjali*”.

Inschrijving: email evenementen@theosofie.nl - of telefonisch 020 - 676 5672

Wim Leys, voorzitter TVN

Adressen Theosofische Vereniging

Secretariaten van loges (l) en centra (c), (b) = met bibliotheek

- Amersfoort (l,b):** Marian van der Pijl, M.Rossaartpad 8, 3813 CV Amersfoort
E-mail: amersfoort@theosofie.nl - 033 480 5653
- Amsterdam (l,b):** Mw. M. Polman - E-mail: logeamsterdamtvn@xs4all.nl
020 420 3030 - Website: amsterdam.theosofie.nl
- Apeldoorn (c):** Mw. M.W. Meek-Mennega, Burg. Tutein Noltheniuslaan 3
7316 BD Apeldoorn - E-mail: apeldoorn@theosofie.nl
055 522 1983 - Website: apeldoorn.theosofie.nl
- Arnhem (l,b):** Bijeenkomsten: Zaal boven Boekhandel Heijmen Ongerijmd,
Grote Oord 15, 6811 GA Arnhem
Contact: Ineke Vrolijk - E-mail: arnhem@theosofie.nl
026 351 5355 - Website: www.theosofieinarnhem.wordpress.com
- Assen (c):** Mw. B. Kicken, Liniekampen 38, 7873 BT Odoorn
E-mail: assen@theosofie.nl - 0591 227920 of 06 2847 9127
Website: www.theosofie-assen.blogspot.nl
- Eindhoven (c):** Dhr. G.J.E.M. van den Boorn, Vier Gemalen 8,
5294 NE Gemonde - E-mail: gboorn@gmail.com - 073 551 0311
- Groningen (l,b):** Marjan Snakenborg, Meulhoek 50, 8381 BD, Vledder
E-mail: m.j.snakenborg@gmail.com - 0521 851812
Website: www.loge-groningen.blogspot.nl
- Den Haag (l,b):** Bijeenkomsten: Laan van Meerdervoort 1A - 2517 AA Den Haag
Contact: Jaap Trouw - E-mail: tvndenhaag@gmail.com
070 397 5071 - Website: www.denhaag-theosofie.nl
- Haarlem (c):** Bijeenkomsten: Rijksstraatweg 628 - 2026 RH Haarlem
Contact: Dhr. A Robinson - E-mail: arthurbsn30@gmail.com
023 532 3193 - Website: haarlem.theosofie.nl
- Leeuwarden (c,b):** Mw. J.H.E. de Grijs-Mulder, Lepeltjesheide 85
8471 WC Wolvega, 0561 614 067
- Naarden (l,b):** Jan Rietdijk, Valkeveenselaan 19, 1411 GT Naarden
E-mail: naarden@theosofie.nl - 035 694 1898
- Nijmegen (c):** Bijeenkomsten: Hatertseveldweg 284 - 6532 XX Nijmegen
Contact: Annette Leenders-Siebers - E-mail: nijmegen@theosofie.nl
024 377 2951 - Website: www.theosofienijmegen.wordpress.com
- Rotterdam (l,b):** Bijeenkomsten: Proveniersstraat 9B, 3033 CE Rotterdam
Contact: Piet Peters - E-mail: tvnrotterdam@versatel.nl
078 6130 003
- Utrecht (l,b):** Bijeenkomsten: Kruisstraat 307, 3581 GK Utrecht
Contact: Marijke Ahsmann - E-mail: secretarislogeutrecht@gmail.com
06 3636 4873 - Website: utrecht.theosofie.nl
- Zeeland (c,b):** Saskia Campert, Vrijheidslaan 10, 4484 RE Kortgene
E-mail: zeeland@theosofie.nl - 0113 854243
Website: zeeland.theosofie.nl
- Zwolle (l,b):** Bijeenkomsten: Enkstraat 44 - 8012 TX Zwolle
Contact: Mw. C. Kerksen - E-mail: c.kerksen@online.nl
06 4146 9767
- Overige adressen:**
- Landelijk voorzitter België:** Sabine van Osta - Geuzenplein 8, B-1000 Brussel
0032 486 631997 - E-mail: president@ts-belgium.be
website: www.ts-belgium.be
- Loge Antwerpen:** Milisstraat 22, B-2018 Antwerpen - 0032 476 879968
- Loge Witte Lotus:** Busken Huetstraat 5, B-2050 Antwerpen
E-mail: info@logewittelotus.be
Website: www.logewittelotus.be
- Tak 'Vrede', Gent:** Sisalstraat 1, B-9000 Gent
Website: www.theosofiegent.be

Secretariaat, Uitgeverij en Theosofische boekhandel Adyar, Bibliotheek

Tolstraat 154
1074 VM Amsterdam
Telefoon 020 6765672
E-mail: info@theosofie.nl
Website: www.theosofie.nl
Facebook:
Theosofische Vereniging in Nederland
Open:
woensdag t/m zaterdag
van 13:00 - 17:00 uur

Hoofdbestuur

Wim Leys (voorzitter)
06 3374 0008
Guido Lamot (vicevoorzitter)
Simone Chandler (secretaris)
Frans Meijer (penningmeester)
Margreet Meek-Mennega (lid)

Lidmaatschap

Contributie € 72,-
(incl. Theosofia)
gezinsleden € 36,-
(zonder Theosofia)

Aanmeldingsformulieren zijn bij het secretariaat verkrijgbaar of via de website.

Betalingen

t.n.v. Theosofische Vereniging in Nederland, Amsterdam
ING - IBAN:
NL31 INGB 0000 1919 10
BIC: INGBNL2A

Internationaal Theosofisch Centrum

Valkeveenselaan 19
1411 GT Naarden
035 694 5121
E-mail:
info@itc-naarden.org
Website:
www.itc-naarden.org

The Theosophical Society (Adyar)

The Theosophical Society (TS) is op 17 november 1875 te New York opgericht door H.P. Blavatsky, H.S. Olcott en anderen. De TS heeft haar internationale hoofdkwartier te Adyar, Chennai, India, en is actief in zestig landen; de Theosofische Vereniging in Nederland is de Nederlandse afdeling van de TS. Om verwarring met andere theosofische groepen te voorkomen wordt in *Theosofia* achter de officiële naam 'The Theosophical Society' tussen haakjes '(Adyar)' vermeld.

The Theosophical Society (Adyar) bestaat uit studenten die bij iedere religie aangesloten kunnen zijn, of bij geen enkele. De leden hebben met elkaar gemeen dat ze de drie doeleinden van de vereniging onderschrijven (zie achterkant omslag), dat ze religieuze tegenstellingen willen oplossen, dat ze mensen van goede wil bijeen willen brengen ongeacht hun religieuze overtuiging, dat zij religieuze waarheden willen bestuderen en de resultaten van die studie met anderen willen delen.

Zij zijn niet door een gemeenschappelijk geloof met elkaar verbonden, maar door het gezamenlijk zoeken en streven naar waarheid. Zij zijn van mening dat waarheid gevonden kan worden door studie, door reflectie, door zuiverheid van leven en door toegewijd te zijn aan hoge idealen.

Zij zien waarheid als dat wat de moeite waard is om naar te streven, niet als een dogma dat wordt opgelegd door een autoriteit. Zij vinden dat een overtuiging het resultaat zou moeten zijn van individuele studie of intuïtie, en niet daaraan vooraf zou moeten gaan, en gebaseerd zou moeten zijn op kennis, niet op aanname. Zij zijn tolerant jegens allen, ook jegens hen die intolerant zijn, niet als een voorrecht om te verlenen, maar omdat ze dat als hun plicht beschouwen. Zij trachten onwetendheid weg te nemen in plaats van deze af te straffen. Zij zien elke religie als een uitdrukking van de goddelijke wijsheid. Zij geven er de voorkeur aan om religies te bestuderen in plaats van deze te veroordelen, om goddelijke wijsheid in praktijk te brengen in plaats van mensen ertoe te bekeren. Zoals waarheid het doel is, is vrede het wachtwoord.

Theosofie is de belichaming van waarheden die aan de basis liggen van elke religie en waarop geen enkele godsdienst het alleenrecht kan doen gelden.

Theosofie biedt een filosofie die het leven begrijpelijk maakt en die laat zien dat de evolutie geleid wordt door rechtvaardigheid en liefde.

Zij geeft de dood haar juiste plek, als een steeds terugkerende gebeurtenis die de poort opent naar een voller en stralender bestaan in een leven dat geen einde heeft. Theosofie geeft de wereld de wetenschap van de geest terug, door de mens te leren de geest te zien als zijn werkelijk zelf, en zijn denkvermogen en het lichaam als de dienaren daarvan.

Theosofie verheldert de geschriften en leringen van religies door hun verborgen betekenis te ontsluiten en aldus de juistheid ervan aan het denkvermogen aan te tonen, zoals de gegrondheid ervan altijd bewezen is in de ogen van de intuïtie.

Leden van de TS bestuderen deze waarheden, en theosofen trachten ernaar te leven.

Iedereen die bereid is te studeren, tolerant te zijn, naar het hoogste te streven en volhardend te werken, is welkom als lid. Het is aan elk lid zelf om een ware theosoof te worden.

Foto: Deelnemers aan het elfde wereldcongres van de TS in Singapore (Dvorak Photography)

De missie van de Theosophical Society (Adyar) is:

Het dienen van de mensheid door het ontwikkelen van een zich steeds verdiepend inzicht in, en verwerkelijken van tijdloze wijsheid, spirituele zelf-transformatie en de eenheid van alle leven.

De doeleinden:

Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur.

Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.

Het onderzoeken van onverklaarde natuurwetten en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn.

Wilt u deze *Theosofia* digitaal bekijken ?

scan de QR code hiernaast

of ga naar

www.theosofie.nl/tijdschrift-t/editie-2018/september